

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

Тема: «Педагогічні умови формування креативності здобувачів професійної освіти у процесі вивчення дисципліни «Основи композиції одягу»

Виконав:

Крючок Яна Валеріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

(освітньо-професійна програма)

015 Професійна освіта

(спеціальність)

015.36 Професійна освіта

(Технологія виробів легкої промисловості)

(спеціалізація)

Науковий керівник:

Кандидат педагогічних наук,

доцент Васенок Т. М.

(науковий ступінь, учене звання, посада,
ініціали, прізвище)

Консультант:

(науковий ступінь, учене звання, посада)

(ініціали, прізвище)

Допущено до захисту

" ____ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис) (ініціали, прізвище)

Дата захисту: « ____ » _____ 20__ р.

Оцінка _____

Підписи членів ПА:

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	7
1.1. Вивчення стану проблеми формування креативності як психологічної особливості особистості.....	7
1.2. Стан проблеми формування креативності у професійній (професійно- технічній) та фаховій передвищій освіті	14
1.3. Вивчення стану рівня креативності здобувачів професійної освіти	26
Висновки до першого розділу.....	34
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ОДЯГУ»..	36
2.1. Розробка засобів навчання з метою формування креативності здобувачів професійної освіти	36
2.2. Методика навчання здобувачів за допомогою робочого зошита	46
2.3. Експериментальна перевірка ефективності розроблених навчальних матеріалів для розвитку креативності здобувачів	50
Висновки до другого розділу	56
РОЗДІЛ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ОДЯГУ».....	57
3.1. Охорона праці на швейних підприємствах	57
3.2. Техніка безпеки у навчально-виробничих швейних майстернях	64
Висновки до третього розділу	70
Висновки	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	0

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасне суспільство ставить перед випускниками професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти вимогу бути креативними та інноваційними. Однак, на сьогоднішній день не в усіх освітніх закладах достатньо уваги приділяється формуванню креативних навичок у здобувачів. Особливу актуальність набуває проблема формування креативності у здобувачів, які вивчають дисципліну "Основи композиції одягу".

Композиція одягу – це важлива складова дизайну одягу, яка передбачає вміння створювати художні образи та комбінувати різні текстильні матеріали. Однак, для досягнення успіху у професійній сфері дизайну, здобувачі повинні володіти не лише знаннями та техніками, але й бути достатньо креативними, винахідливими та оригінальними у своїх рішеннях.

Проблема розвитку креативності здобувачів не є новою, і досить багато науковців вивчали питання розвитку творчості в освітньому процесі, педагогічній діяльності. Це питання розглядалося такими науковцями як:

Л. Арістова, Т. Алексеєнко, В. Буряк, Вербицький, Л. Вяткін, В. Ільїн, Л. Вигоцький, П. Гальперін, І. Гербарт, В. Давидов, А. Дистервег, Д. Дьюї, Д. Ельконін, І. Зайцева, І. Лернера, П. Лузан, В. Карсонова, Г. Коменський, Л. Кондрашова, Б. Коротяєв, С. Рубінштейн, М. Скаткін, Н. Тализіна, Щукіна, А. Оленєва, К. Ушинський, О. Т. Шамова, Г. Щедровицький та ін. [3].

Розкриттю психологічних аспектів формування креативності присвятили свої праці: К. Абульханова-Славська, С. Крягдже, О. Леонтєв, Ю. Машбиць, С. Рубінштейн та ін. [46].

Дидактичні аспекти формування креативності та творчості досліджували: І. Волощук, Є. Голант, М. Гончаров, М. Данилов, Л. Занков, О. Коберник, М. Корець, В. Лозова, П. Лузан, В. Мадзігон, М. Махмутов, В. Осинська, В. Пікельна, Н. Половнікова, В. Сидоренко, М. Скаткін, В. Сухомлинський та ін. [17].

Проблема формування креативності здобувачів відображена у наукових працях: «Теоретичні підходи до вивчення особистості як активного суб'єкта

навчально – професійної діяльності» (Г. Балл, Г. Костюк, О. Леонт'єв, Г. Ложкін, В. Семиченко, С. Рубінштейн [17]).

Важлива й актуальна взаємодія між основами композиції одягу та розвитком креативності в професійній освіті. Одяг, крім своєї функції захисту від погодних умов, також є символом самовираження, творчості та моди. Мета навчання в галузі дизайну одягу полягає в розвитку творчих навичок і стимулюванні творчого процесу, що дає змогу створювати новаторські моделі.

Для повного висвітлення ключових аспектів креативності в навчанні дизайну одягу необхідне проведення аналізу наукової літератури та вивчення практичного досвіду. Це дасть змогу виявити здатність до генерації нових ідей, вміння експериментувати та уявляти, розуміння та застосування основних принципів дизайну, а також роботу з кольором, текстурою та іншими важливими елементами.

Для досягнення поставленої мети будуть використані такі методи дослідження: аналіз наукової літератури, спостереження та анкетування.

Метою даної магістерської роботи є дослідження педагогічних умов, необхідних для ефективного формування креативності у здобувачів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти в процесі вивчення дисципліни "Основи композиції одягу". Дослідження буде спрямоване на визначення чинників, які стимулюють розвиток креативних навичок у здобувачів та підвищення їх творчої активності.

Отримані результати дослідження можуть бути корисними для викладачів дисципліни "Основи композиції одягу" та інших професійних предметів, а також разом з цим стануть допоміжним матеріалом для вдосконалення навчального процесу та формування креативності у здобувачів. Такий підхід сприятиме підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі дизайну одягу, які здатні до інновацій та створення унікальних моделей.

Метою є розробка засобів та методів навчання під час формування креативності майбутніх кваліфікованих робітників швейної галузі.

Об’єкт дослідження – процес формування креативності кваліфікованих робітників швейної галузі.

Предмет дослідження – засоби навчання для формування креативних здібностей кваліфікованих робітників швейної галузі.

У процесі нашого дослідження було використано такі **методи**:

- *теоретичні* (вивчення й аналіз методичної та спеціальної літератури; використання інтернет–ресурсів);

- *емпіричні* (вивчення та узагальнення досвіду впровадження робочих зошитів у заклади освіти України, опитування викладачів спеціальних предметів та здобувачів освіти). Провідним виступав констатуючий експеримент, наступний аналіз і узагальнення його результатів.

Для реалізації поставленої мети було сформовано наступні **завдання дослідження**:

1. Дослідити стан проблеми спираючись на наукові джерела з педагогіки та психології при вивченні педагогічних умов формування креативності здобувачів у процесі фахової підготовки.

2. Вивчити практичний досвід професійної освіти України з питання педагогічних умов формування креативності у здобувачів.

3. Визначити критерії ефективності навчального процесу під час формування креативності у здобувачів.

4. Розробити робочий зошит до дисципліни «Основи композиції одягу» з метою формування творчих здібностей здобувачів освіти.

5. Скласти методичні рекомендації щодо застосування робочого зошиту з дисципліни «Основи композиції одягу».

6. Експериментально перевірити ефективність розроблених засобів навчання для формування креативності у здобувачів.

7. Визначити і коротко описати основні правила техніки безпеки під час навчання і виконання технологічних операцій з виготовлення одягу та сучасні основи з охорони праці на швейних підприємствах.

Практичне значення магістерського дослідження полягає в аналізі існуючих технологій розвитку креативності здобувачів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти та розробка на цій основі робочого зошита зі дисципліни «Основи композиції одягу».

РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

1.1. Вивчення стану проблеми формування креативності як психологічної особливості особистості

Креативність, що походить від англійського слова "створювати", визначається як здатність людини до творчого мислення, знаходження нових ідей, вирішення проблем за допомогою оригінальних підходів і відхилення від усталених шаблонів думок. Вона особливо важлива в бізнесі, науці, освіті, культурі, мистецтві, політиці та інших сферах, де існує жорстка конкуренція.

Креативність полягає в баченні проблем з нового ракурсу та знаходженні унікальних рішень для їх вирішення. Творча особистість розуміє, що для створення нової ідеї або вирішення складного завдання можна додати новий елемент або перевернути все з ніг на голову, придумати щось абсолютно нове, або перетворити вже існуюче, діяти проти застарілих поглядів, або просто знайти новий підхід до досліджуваних систем.

Креативність – це багатоаспектний процес, що включає в себе створення чогось нового, комбінування відомих елементів унікальним способом, вирішення проблем за нестандартними методами, здатність до встановлення зв'язків, відмова від стереотипного мислення, гнучкість та оригінальність, здатність до аналізу та синтезу, інтуїтивне відчуття правильного напрямку мислення, уміння генерувати багато ідей та здатність до нового та незвичайного сприйняття проблеми або ситуації. Креативність – це необхідна якість для досягнення успіху в будь-якій сфері діяльності, будь то мистецтво, наука, бізнес чи повсякденне життя. Вона дозволяє нам побачити світ по-іншому, знайти нові та неочікувані рішення, розширити межі своєї творчості. Будь-яка проблема, що здається безвихідною, може бути вирішена за допомогою креативного підходу.

Що таке творчий процес і якими рисами повинна володіти творча людина? Питання про те, які риси притаманні творчій особистості, завжди було найцікавішим і найактуальнішим. Цими питаннями займалися ще представники класичного психоаналізу, такі як З. Фрейд і К. Юнг. З. Фрейд дотримувався думки,

що творчий процес є сублімацією лібідо. К. Юнг більше, ніж будь-коли, хвилювало питання, чи є творчі здібності людини проявом невротичного стану, чи, навпаки, який визначає здатність до творчості, чи, навпаки, проявом здорового психічного стану, який визначає здатність до творчості. На питання про те, чи свідчить здоровий психічний стан про здатність до творчості, К. Юнг відповів однозначно. Тільки психічно здорові люди можуть бути по-справжньому творчими [17].

Креативність відіграє важливу роль у багатьох аспектах життя. Вона дозволяє знаходити вихід з кризових ситуацій, зробити життя більш різноманітним, реалізувати творчі задуми, знайти шляхи для самореалізації та досягти щастя і успіху. Креативність - це вміння дивитися на світ по-новому, знайти альтернативні рішення і відкрити нові горизонти.

Здатність до креативності дає індивідууму можливість виділитися в творчих індустріях, приймати нестандартні рішення в бізнесі та відкривати нові горизонти в науці та освіті. Вона сприяє розвитку інновацій і прогресу, тому важливо розвивати цю якість в сучасному світі. Креативність знаходиться у центрі динамічного розвитку суспільства та дозволяє ефективно впливати на зміни в навколишньому середовищі.

Проблема розвитку креативності здобувачів не є новою, і досить багато науковців вивчали питання розвитку творчості в освітньому процесі, педагогічній діяльності. Це питання розглядалося такими науковцями як:

Л. Арістова, Т. Алексеєнко, В. Буряк, Вербицький, Л. Вяткін, В. Ільїн, Л. Віготський, П. Гальперін, І. Гербарт, В. Давидов, А. Дистервег, Д. Дьюї, Д. Ельконін, І. Зайцева, І. Лернера, П. Лузан, В. Карсонова, Г. Коменський, Л. Кондрашова, Б. Коротяєв, С. Рубінштейн, М. Скаткін, Н. Тализіна, Щукіна, А. Оленєва, К. Ушинський, О. Т. Шамова, Г. Щедровицький та ін. [3].

Креативність є важливою проблемою розвитку і самовдосконалення людини в сучасній психологічній науці. Умови неперервного зростання змін у світі вимагають від особистості якостей, що сприяють творчому та продуктивному підходу до будь-яких ситуацій. Таким чином, існує протиріччя між традицій-

ною системою освіти, що сприяє репродуктивному мисленню, і актуальною потребою суспільства у креативному розвитку особистості.

Тривалий час творчість (яку також називають креативністю) ототожнювали з особливо високим рівнем інтелектуального розвитку і тим, що вона є вродженою. Однак у міру розвитку досліджень з цього питання опора на індивідуальний інтелект почала суперечити фактично отриманим результатам.

Тривалий аналіз літератури, дослідження Л. Термана в навчальних закладах США та його спостереження за сотнями обдарованих людей показали, що досконалість у різних сферах діяльності вимагає не високого інтелекту чи вроджених характеристик у його розумінні (тобто не вимірюється IQ), а інших здібностей. Було зроблено висновок, що часто необхідні комплексні якісні риси, такі як здатність генерувати нові й оригінальні ідеї та знаходити нетрадиційні способи вирішення проблемних завдань [30].

Сучасні люди повинні бути готові до зустрічі з новими та неочікуваними професійними викликами, які вимагають нестандартних творчих рішень. Тому розвиток креативності, здатності конструктивно мислити та діяти нестандартно, стає надзвичайно актуальним. Він включає у себе свідоме та постійне усвідомлення та розширення власного досвіду, а також пошук нових шляхів розвитку через процес навчання.

У сучасних умовах зростає значимість креативних якостей особистості, які включають відкритість до нового досвіду, здатність до знаходження оригінальних рішень у нестандартних ситуаціях та творчий підхід до реальності. Суспільство активно підтримує та приймає творчих особистостей на всіх рівнях свого розвитку.

З метою ефективної взаємодії в суспільстві та адекватної реакції на постійні зміни, людина повинна мобілізувати свій творчий потенціал. Це включає розвиток нестандартного мислення та поведінки, особистісного усвідомлення та пошуку шляхів для його розвитку через навчання.

Питання про наявність креативності та потребу в самореалізації у людини завжди було актуальним, починаючи з давніх часів й аж до сьогодні. Чи є

здатність до творчого мислення природженою рисою або результатом великого зусилля особистості на шляху свого розвитку та самовдосконалення – це питання, на яке немає однозначної відповіді, й, ймовірно, ніхто ніколи не зможе його повністю розкрити.

Вчені, що досліджують природу креативної особистості, задаються питанням, що саме відрізняє креативну особистість від інших і чи є потенціал для творчості в кожній особистості. Поняття креативної, обдарованої, творчої особистості має своє коріння в психологічних концепціях, що виникають з визначення категорії креативності.

Креативність - це виявлення унікальності індивіда в певній сфері його поглядів та особистих поглядів. Протягом тривалого часу креативність або, як її ще можна назвати, творчість, пов'язували виключно з високим рівнем інтелекту та природженою здатністю. Однак, з розвитком досліджень у цій області, реальні результати почали суперечити ідеї, що інтелект є єдиним фактором, впливаючи на креативність особистості.

Зважаючи на це, можна стверджувати, що креативність та бажання самовираження є складовими частинами людської природи, але їх розвиток та проявлення потребують великих зусиль та самоусвідомлення. Жодна особистість не народжується повністю креативною, але кожна має потенціал для розвитку своєї творчості. Отже, кожна людина має можливість розкрити свій внутрішній потенціал та виявити свою креативність шляхом постійного самовдосконалення.

Отже, формування креативності має велике значення для розвитку та самовдосконалення людини в сучасному світі. Вимоги до особистості стають все вищими, оскільки ми живемо у динамічному світі, що постійно змінюється. Тому розвиток креативності і створення креативної системи розвитку особистості є викликом для сучасної освіти.

Значимий внесок зробили у розвиток психологічної креативності вітчизняні: Б. Ананьєв, Г. Балл, Д. Богоявленська, О. Брушлинський, Л. Виготський, В. Дружинін, Г. Костюк, О. Костюк, С. Максименко, А. Матюшкін, В. Моляко, Я.

Пономарьов, В. Роменець, Б. Теплов, М. Холодна В. Шадриков,) так і зарубіжні (Дж. Гілфорд, К. Роджерс, Маслоу, Е. Фромм, Р. Арнгейм, І. Бентлі, Б. Гіделін, Ж. Гофруа, А. Дрейяр, Р. Холлмен та ін.) [17].

З безлічі робіт, представлених З. Калмиковим, А. Матюшкіним і Я. Пономарьовим, найбільший інтерес у рамках нашого дослідження викликає підхід до вивчення креативних процесів, заснований на складній інтегративній системі особистісних та інтелектуальних утворень. Цей підхід спрямований на пошук початкових складових "креативності" у розв'язанні розумових завдань. [17].

У процесі творчої діяльності реалізується свій механізм діяльності особистості. Творча діяльність передбачає створення нового продукту, який є або об'єктивним, або суб'єктивним і не існував раніше. Основною рисою і вимогою творчості вважається активність людини.

Отже «Особистість» означає активну особистість, яка прагне до самостійності та творчого мислення.

Успішне виконання конкретних видів діяльності залежить від наявності спеціальних здібностей. Ефективність виконання будь-якої діяльності у творчому стилі залежить від креативних здібностей. Такі здібності можуть проявлятися у всіх видів діяльності, але вони необов'язково присутні в творчих типах діяльності.

В. Дружинін вказує на дві форми взаємодії - адаптивну і перетворюючу. У першому випадку суб'єкт пристосовується до об'єкта, включаючи його в свою активність, а також змінює свої власні якості. До перетворюючих підтипів він відносить творчу активність, яка створює нове середовище, і руйнування, яка знищує колишнє середовище.

Адаптивну поведінку можна поділити на два типи:

- реактивну, яка залежить від змін середовища, і цілеспрямовану,
- конструктивна поведінка включає як адаптивну, так і творчу поведінки.

Всі типи поведінки людини є спеціалізованими і опосередкованими зовнішніми або внутрішніми засобами. Реактивна поведінка і діяльність відрізняються джерелом активності, що визначає їх характер.

Кристалізоване мислення людини свідчить про проникливість розуму, увагу до життя, здатність вибирати об'єкти уваги, закріплювати ці враження в пам'яті, вилучати їх з пам'яті і включати в багату систему асоціацій і зв'язків, породжених творчою уявою.

Якщо розглядати психологічну точку зору на творчу особистість, або креативність, творча здатність певною мірою властива кожній нормальній людині і вважається невід'ємною частиною її здатності мислити, говорити та відчувати. У той же час не кожну нормальну людину слід розглядати як творчу особистість чи творця.

Такі висновки пояснюються різним розумінням природи креативності, крім процесу створення нового, враховується цінність нового результату. Адже креативність немає у чистому вигляді, її реальна діяльність включає безліч технічних компонентів, робота з яких одна із необхідних умов творчої діяльності. Поглиблення психологічної характеристики розумового процесу також полягає у вказівці на те, що зміни "понятійних характеристик об'єктів" часто передують зміні операційних смислів та емоційних оцінок, які словесно формулюють знання про об'єкт, але не обов'язково мають характер понять у строгому значенні цього слова.

Вивчення формування креативності як психологічної особливості особистості є важливим аспектом для розуміння та покращення викладання дисципліни "Основи композиції одягу" у вищій швейній освіті. Креативність вважається однією з ключових компетенцій для успіху в сучасному модному світі, де особливий наголос робиться на індивідуальному стилі та оригінальності.

Психологічна наука досліджує творчу самореалізацію як основну характеристику психічного здоров'я людини. Важливо відзначити, що діяльність стає творчою лише в тому випадку, якщо вона сприяє розвитку особистості, її культури та духовності. Творчість завжди обумовлена принципами краси, істини та добра.

«Креативність» (від англійського слова «creativity») – «рівень творчої обдарованості, здатності до творчості, що становить відносно стійку характеристику особистості» [17].

Креативність є складною та многогранною концепцією, яка поєднує в собі здатність генерувати нові ідеї, думки та рішення, спроможність бачити зв'язки та асоціації між різними елементами та вміння думати творчо й незалежно. У швейній галузі креативність виявляється через здатність створювати оригінальні моделі, обирати та поєднувати різні тканини, кольори та фактури, а також застосовувати нетрадиційні техніки та елементи в дизайні одягу.

Характеристику цієї якості особистості можна віднести до наявності інтелекту та активної позиції, особливої відкритості до досвіду, чутливості до нового, здатності бачити та вирішувати проблеми. З одного боку, ця особливість реалізується у процесі творчості і є його мотиваційною основою, а з іншого боку, вона розвивається та формується залежно від особливостей та умов його перебігу.

Велика кількість вітчизняних вчених не приймає факт існування креативності як самостійної та універсальної здібності. Вони вважають, що творчість завжди прямо пов'язана з конкретним видом діяльності. Іншими словами, на їхню думку, неможливо говорити про загальну творчість, а лише про художню, наукову, технічну творчість й інші. Проте більшість світових вчених нахилилися до того, що природа творчості єдине, а тому й здатність до творчості є універсальною.

Розглядаючи психологічні аспекти творчості, варто звернутися до досліджень Я. Пономарьова. Він прийшов до висновку, що креативним людям притаманні такі властивості сприйняття, як цілісність, свіжість і синтетичність. Вони здатні бачити те, чого не помічають інші, і мають особливу чутливість до субсенсорних подразників. Крім того, у них є особливості пам'яті, які виявляються у швидкому засвоєнні основного матеріалу і легкому та швидкому забуванні менш важливого, а також у здатності пригадати незначні деталі. Вони помічають багатозначність слів і відчують підтексти. Креативні люди також

характеризуються швидкістю, гнучкістю, оригінальністю і відкритістю мислення. Вони вміють узагальнювати явища, які здавалося б, не пов'язані між собою.

Креативність - це продуктивна особистісна діяльність, яка породжує нові духовні та матеріальні цінності. Креативна особистість завжди має якийсь задум, будь то винайдення нового знаряддя, зміна методів і прийомів у галузі, конструювання нового, написання художнього твору або здійснення наукового експерименту.

Креативне мислення являє собою «метод мислення, в рамках якого індивід здатний відрізнити інформацію від фактів. У сучасних умовах, здатність до креативного мислення стає особливо важливою. Особливої значущості набувають навички самостійного мислення, пропонування нетрадиційних ідей і застосування творчого підходу до вирішення різноманітних ситуацій. У сучасній освіті, це завдання стає головним» [17].

Основою для формування креативності у здобувачів професійної освіти є психологічні аспекти, які включають розвиток творчого мислення, уяви, оригінального бачення та вираження ідеї. Дослідження таких психологічних аспектів дозволяє зрозуміти і відтворити процеси формування креативності у здобувачів професійної освіти швейної галузі та виявити фактори, які сприяють або стримують розвиток цієї якості.

Дослідження формування креативності як психологічної особливості особистості в швейній галузі допоможуть визначити ефективні педагогічні підходи та розробити рекомендації, спрямовані на покращення навчального процесу, залучення здобувачів професійної освіти до креативного мислення та розвиток їхніх талантів та вмінь в області дизайну та композиції одягу.

1.2. Стан проблеми формування креативності у професійній (професійно-технічній) та фаховій передвищій освіті

У сучасному розвитку суспільства, яке орієнтується на євроінтеграцію та відновлення світової економіки, найбільш важливим соціальним вимогам стає навчання та виховання індивіда з творчим потенціалом, здатного генерувати новаторські ідеї та приймати сміливі та нетрадиційні рішення.

Нинішні працівники у швейній галузі повинні відповідати вимогам сучасного ринку праці.

Професійна педагогіка провела значні дослідження щодо креативності, формування творчої особистості, розвитку її творчого потенціалу та якостей, створення відповідних мотивів та цінностей, організації творчого навчально-виховного процесу. Ці дослідження провели В. Андрєєва, В. Буряк, Г. Васянович, О. Корсакова, І. Лернер, М. Махмутов, С. Сисоєва, Л. Сліпчишин та інші [47].

Креативність є ключовою складовою особистісно орієнтованого підходу до навчання та виховання. Саме в рамках цього підходу було сформульовано поняття творчої навчальної діяльності, яка передбачає розвиток творчих здібностей та якостей здобувача. Такий підхід включає творче засвоєння знань, а також вміння та навички їх застосування на практиці.

Існують такі педагогічні умов, що впливають на формування креативності, а саме:

1. Створення сприятливого навчального середовища: це означає стимулювання творчої атмосфери, де у здобувачів відчувають свободу виражати свої ідеї та експериментувати без страху від засудження чи критики.

2. Застосування активних та інтерактивних методів навчання: такі методи дозволяють стимулювати творчий процес та взаємодію у здобувачів, сприяють обміну ідеями, колективному розробленню проєктів та співпраці.

3. Розвиток творчих навичок та вмінь: це охоплює проведення практичних занять, лабораторних робіт, майстер-класів, які допомагають здобувачам вчитися експериментувати зі своїми ідеями, розвивати свої технічні та художні навички.

4. Залучення до зовнішніх професійних спільнот: такі можливості, як участь у конкурсах, виставках, показах мод та інших професійних заходах, допомагають здобувачам порівняти свої досягнення з іншими фахівцями та мотивувати їх до подальшого розвитку.

Варто зазначити, що виявлення та розвиток творчого потенціалу учнів вимагає творчого підходу з боку педагогів. С. Сисоєва сформулювала принципи педагогічної творчості [47]:

1. Креативності, що передбачає виявлення можливостей змісту навчального матеріалу з метою посилення його орієнтації на формування творчої особистості здобувача.

2. Єдності діагностики і корекції – психолого-педагогічне діагностичне дослідження дає змогу будувати та коригувати навчально-виховний процес, визначаючи рівень розвитку творчих здібностей здобувачів.

3. Оптимальності – прагнення до оптимальної взаємодії між викладачем і здобувачем освіти сприяє не тільки успішному засвоєнню знань, а й розвитку творчого потенціалу.

4. Доповнення – розвиток творчих здібностей студентів також відбувається в позаурочний час.

5. Варіативність – різноманітність змісту, форм і методів навчання є ключовим фактором у подоланні монотонності освітнього процесу.

Креативна діяльність є системно-структурний процес, що включає кілька компонентів. Зазвичай він включає постановку завдання, розробку ідеї, реалізацію цієї ідеї, результат творчості, особистість творця, матеріальні чи духовні цінності, характер, здібності, темперамент, вік, а також умови та оточення, в якому відбувається творчий процес.

В галузі швейної промисловості операційна сфера професійної діяльності сприяє розвитку креативності та сприяє перетворенню професійних знань, умінь та навичок, а також формує індивідуальний стиль та майстерність фахівця. Багато дослідників вказують на певні особисті якості, які характеризують креативну особистість (наприклад, І. Галактіонов, О. Лук, А. Матюшкін та інші), що зумовлює спрямованість майбутнього кваліфікованого працівника на творчу діяльність [17].

Період навчання у професійній (професійно-технічній) та фаховій передвищій освіті припадає на підлітковий та юнацький вік. У цей період різноманіт-

ність інтересів і формування домінуючої спрямованості відіграють важливу роль. Підлітки виявляють інтелектуальну ініціативу у створенні нового й активно використовують нові способи пізнання. Їхні індивідуальні цінності та пізнавальні стратегії збагачуються через творчу самореалізацію та самоактуалізацію в різних соціальних сферах. Це формує їхній суб'єктивний досвід. Навчання в цьому віці відіграє важливу роль у розвитку особистості та підготовці до професійної кар'єри.

Креативні здібності відносяться до спеціальних і є інтегральною якістю особистості, яка визначається її когнітивною та особистісною сферами та потребує дозрівання багатьох психофізіологічних структур. Проте, вважає Л. Медяник, до творчих здібностей можна віднести інтелектуально-евристичні здібності: вміння дивуватися новому, комбінувати раніше відомі способи діяльності, висувати гіпотези, фантазувати, асоціативно мислити, бачити протиріччя, визначати нові проблеми, генерувати нові ідеї, обґрунтовувати власні створювати нові оригінальні продукти [17].

Деякі психологи стверджують, що студент - це людина, талановита в певній галузі. Навчання у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти розвиває практичні навички, такі як творча активність, креативне мислення та критичне мислення, а навчальний процес продовжує розвивати творчі здібності здобувачів під час теоретичного та виробничого навчання. Це дуже хороше підґрунтя для розвитку творчих компетентностей. Це пов'язано з тим, що здобувачі мають ширші можливості з точки зору програм, часу та виробничого простору, а також об'єднані в синтезі як засвоєння теоретичного матеріалу, так і презентації власних творчих і креативних продуктів, корисних для суспільства.

Успішне виконання завдань, які виникають у процесі професійної діяльності, вимагає не тільки чіткого розуміння мети розробки того чи іншого об'єкта або проблеми, а й знання способів її здійснення.

Розвиток науки і техніки означає, що сучасна промисловість використовує новітні технологічні розробки, обладнання та сучасні методи обробки. Для

того, щоб забезпечити технічні процеси, збільшити прибуток і випускати якісну продукцію, сучасні компанії прагнуть наймати на роботу висококваліфікованих працівників, які можуть творчо підійти до будь-якої виробничої ситуації.

Готуючи кваліфікованих робітників, навчальні заклади повинні закласти основи для того, щоб здобувачі могли розробляти та освоювати нові зразки обладнання та технологій. Реалізувати такий задум можливо лише за умови активного використання нових освітніх технологій, спрямованих на розвиток творчих здібностей кожного здобувача.

Згідно з дослідженнями В. Шадрікова, у процесі професіоналізації особистості формується цілісний ансамбль якостей, компоненти якого постійно змінюються, а взаємозв'язки посилюються або послаблюються. Проте кожна професія має відносно стійкий ансамбль професійних характеристик [17].

Креативність - це складне і багатогранне поняття, яке привертає увагу філософів, психологів, педагогів і соціологів. Філософія розглядає креативність як соціально значущу та практично цінну діяльність особистості, спрямовану на створення.

Вона є синтезом розумових і духовних зусиль людини, що може бути сприйняте як інтелектуальний або екзистенційний феномен. Креативність дозволяє людині досягати вищих рівнів духовності, моральності та свободи. Це універсальний спосіб самореалізації особистості і зміни себе і навколишній світ. Психологія вивчає креативність в контексті репродуктивної та продуктивної діяльності, а також розглядає етапи і стадії творчого процесу.

Педагогіка, у свою чергу, відзначає, що здатність перетворювати світ повинна бути реалізована в практичній діяльності, що вимагає розвитку творчих здібностей і мислення. Таким чином, креативність є предметом дослідження різних наук і відіграє важливу роль у розвитку особистості.

У сучасних умовах, коли вимоги до якості робітничих ресурсів стають дедалі вищими, необхідно впроваджувати інноваційні підходи в їхню професійну підготовку. У зв'язку з цим, особлива увага в професійній освіті приділяється розвитку креативних здібностей майбутніх кваліфікованих робітників.

Креативна діяльність відіграє важливу роль у забезпеченні безперервного розвитку виробництва, суспільства та економіки, оскільки сприяє розширеному відтворенню інформації.

Умови, в яких формуються творчі здібності здобувачів, відіграють важливу роль у стимулюванні мотивації для засвоєння професійних знань та розвитку волевих зусиль у процесі набуття навичок. Основна увага приділяється зацікавленості здобувачів у навчальному процесі, зокрема в спеціальних дисциплінах, та прагненню до успіху. Також важливо формувати у свідомості здобувачів усвідомлення значущості розвитку особистості та професійного зростання. Внутрішня мотивація, яка прямо пов'язана зі змістом діяльності, гарантує задоволення глибоких пізнавальних потреб, інтересів, схильностей та особистісного саморозвитку, як креативної особистості, індивідуальності.

Формування творчих здібностей майбутніх висококваліфікованих працівників швейної промисловості є дуже актуальним завданням, оскільки воно допомагає особистості знайти своє гідне місце у суспільстві. Здобувач повинен чітко адаптуватися до мінливих життєвих ситуацій та вміти застосовувати набуті знання на практиці для вирішення різних проблем з метою знаходження свого місця протягом усього життя.

Мотивація відіграє значну роль у формуванні позитивного ставлення до професії, оскільки вона пов'язана з кінцевими цілями навчання. Важливо зазначити, що особистість можна визначити не тільки за своїми вчинками, але і за її творчим потенціалом, який не завжди можна побачити чи торкнутися. Уява здобувача є важливою складовою креативного мислення, так як вона є потужним інструментом, який допомагає розглядати та осмислювати альтернативи.

Сьогоднішній рівень розуміння особистісно-орієнтованої освіти передбачає визнання високої соціальної цінності особистості здобувача, повагу до її унікальності та самобутності. Також важливо ставитись до здобувача як до людини власного розвитку.

Розвиток творчості базується на бажанні, тому важливо вміти підтримувати та формувати цю мотивацію. Викладач повинен посіяти у здобувачів звич-

ку до позитивної активності, замість простого перекладу знань. Це можна зробити, надаючи рекомендації, стимулюючи їх до творчої діяльності та демонструючи власний спосіб дій. Важливо, щоб викладач індивідуально працював із здобувачами для розвитку їх здібностей до самостійного формування нових знань, навичок та методів дії. Такий підхід у навчанні сприяє розвитку креативності.

Розвиток креативності здобувачів має суттєве значення для їхнього розвитку, тому здобувач стає активним учасником педагогічного процесу. Процес розвитку креативності є постійним і передбачає постійну взаємодію між викладачем та здобувачем. Навчання є живим спілкуванням між партнерами, які зацікавлені в співпраці, і може бути пов'язане з реальними творчими завданнями. Здобувачі повинні бути зацікавлені, щоб не відчувати себе нездатними виконувати вимоги викладача, не боятися отримати незадовільну оцінку і навчання мало бути цікавим і захоплюючим.

Розвиток креативності на заняттях може ґрунтуватися на використанні інтерактивних технологій, проведенні нестандартних уроків використанні ігрових елементів та засобів навчання, які зроблять заняття цікавішими та пізнавальними. Ці підходи допоможуть розкрити творчий потенціал здобувачів та підтримувати їхню увагу на високому рівні.

Можливість застосування перспективних методів навчання реалізується також шляхом розробки та використання робочих зошитів. Так на практиці було впроваджено у навчальний процес робочий зошит з предмету «Організація і технологія торговельних процесів». Зошит розробила викладач ДНЗ «Шосткинський центр ПТО». Заслуговує на увагу робочий зошит з виробничого навчання за професією «продавець продовольчих товарів», розробив майстра виробничого навчання ДНЗ «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу». Працюючи із робочим зошитом, здобувачі отримують можливість систематично в індивідуальному режимі підвищувати свою технологічну грамотність шляхом самопідготовки та самооцінки своїх знань, умінь та навичок. Робота з робочим зошитом формує позитивну мотивацію здобувачів

до навчання, тому що орієнтує їх на самостійне, активне, творче учіння, формує зацікавленість у перспективах майбутньої діяльності.

Спілкування, індивідуальна праця, експериментальна та проєктна діяльність сприяють розвитку творчої особистості. У кожному навчальному моделюванні можна створити умови для творчої діяльності. Для кращого розуміння та закріплення концепцій рекомендується проводити заняття у формі змагань, вікторин, ділових ігор та інтегрованих уроків. Ігрова діяльність має велике значення, оскільки дозволяє мріяти, розвиває уяву, надає свободу самовираження та творчості.

Креативність не походить з порожнього місця, вона є властивістю професіоналів, які успішно працюють у своїй сфері. Креативність базується на розвинутому мисленні, уяві та інтелекті.

Професійна освіта у швейній галузі передбачає глибоке вивчення наукових основ та технологій обраної роботи, виховання спеціальних практичних навичок та вмінь, формування психологічних та моральних якостей, необхідних для роботи у даній сфері. Основою є набуті знання, практичні навички та уміння, необхідні для швейної галузі. Вона сприяє глибокому розумінню наукових основ обраної роботи, формуванню спеціальних практичних умінь та навичок, а також вихованню майбутніх фахівців. Професійна освіта дозволяє особі отримати спеціальність та кваліфікацію в даній галузі.

Сучасні стандарти якості працівників вимагають нових та інноваційних підходів до їхньої професійної підготовки, особливо в галузі швейного виробництва. З цією метою, формування творчих здібностей майбутніх робітників стає одним з ключових завдань професійної освіти.

Творча праця відіграє важливу роль у розвитку виробництва і суспільства, допомагаючи забезпечити постійне відтворення інформації. Проблеми обдарованості, творчості та інтелекту стають все більш пріоритетними для державної політики, яка спрямована на стимулювання творчої праці фахівців та захист талантів.

Одним із головних соціальних завдань є створення умов для виявлення та розвитку обдарованих здобувачів, а також реалізації їх потенційних можливостей. Обдарованість здобувача, його здатність до мислення, творчості та навчання розглядаються не лише як винятковість, а й як потенціал розвитку майбутнього кваліфікованого працівника.

Формування творчої індивідуальності у здобувачів професійної освіти забезпечує надійну поведінку людини в різноманітних життєвих і робочих умовах, що сприяє розвитку стійких рис особистості, характерних для даної професії. Інакше кажучи, професійна діяльність стимулює розвиток особистості та є умовою формування її рис і якостей, які найбільше відповідають конкретним формам поведінки та видам діяльності.

Оптимізація формування творчого мислення у здобувачів досягається за допомогою спеціально підібраних дидактичних матеріалів, кожен із яких є окремим компонентом педагогічного процесу, що забезпечує міцне засвоєння знань та навичок, а також творчий підхід до вирішення завдань.

Розкриттю психологічних аспектів формування креативності присвятили свої праці: К. Абульханова-Славська, С. Крягдже, О. Леонтьєв, Ю. Машбиць, С. Рубінштейн та ін. [17].

Дидактичні аспекти формування креативності та творчості досліджували: І. Волошук, Є. Голант, М. Гончаров, М. Данилов, Л. Занков, О. Коберник, М. Корець, В. Лозова, П. Лузан, В. Мадзігон, М. Махмутов, В. Осинська, В. Пікельна, Н. Половнікова, В. Сидоренко, М. Скаткін, В. Сухомлинський та ін. [17].

Композиція одягу - це сукупність усіх елементів, що характеризують виріб. Для того, щоб створити композицію одягу, насамперед необхідно досягти підпорядкованості всіх її елементів, в якій одні деталі та елементи доповнюють інші, а всі разом визначають зміст одягу. Основними елементами композиції вважають силует, форму, лінії, пропорції, колір, контраст, ілюзію, художній стиль, ритм.

Моделювання має навчити навичкам та вмінням практичного застосування знань, розвинути спостережливість, уяву та здатність до образного мислення, навчити законам композиції одягу, щоб встигати за темпом всеосяжної моди або створювати її власноруч. Однак це неможливо без розвитку креативності, яка є невід'ємним супутником творчості, постійним генеруванням нових ідей, що відходять від традиційних та прийнятих схем, створенням нових напрямків та їх розширенням. Її розвиток, що супроводжується заняттями моделювання одягу, є особистим ресурсом формування професійної компетентності спеціаліста. Майстерність побудови композиції полягає в умінні художника-модельєра поєднати окремі й розрізнені елементи в єдине ціле, а через форму передати власні ідеї, смаки, почуття, тобто створити новий художній образ.

Успішний розвиток креативності здобувачів у творчій діяльності залежить від урахування їх особистих цілей. Це внутрішня якість, яка сприяє продуктивній діяльності та самореалізації. Важливо, щоб усвідомлення цілей та взаємодія між здобувачем і викладачем були гармонійними. Це проявляється на різних етапах - встановленні цілей, виборі матеріалу, корекції процесу навчання та вирішенні творчих завдань.

Креативність здобувачів реалізується лише в умовах вільного вибору елементів творчої діяльності. Чим більше здобувачів беруть участь у формуванні свого творчого потенціалу, тим більше можливостей для індивідуальної самореалізації кожної особистості.

Успіх ролі педагога в даному випадку полягає в оптимізації вибору форм, засобів та методів навчання, щоб найкращим чином розкрити предмет – основи композиції одягу. Це дозволить досягти найвищих результатів за мінімальних витрат зусиль і часу.

Щоб на цих заняттях здобувачі знайомилися з різними технічними засобами моделювання, різноманітними композиційними законами, пропорціями, ритмами та візуальними ілюзіями, а також використовують різноманітні мотиви та ансамблі. Все це є першим кроком у розвитку креативності.

Уміння сприймати незвичайні та багатофункціональні предмети є ключовим у розвитку креативності. Це мистецтво поєднання протилежних ідей, що виникли в різних сферах. Щоб досягти цього, необхідно розвинути здатність усвідомлювати поляризаційну концепцію та звільнитися від її впливу. Це дасть змогу побачити речі з нового, незвичного боку та розширить межі сприйняття.

Композиція одягу - це творчий та захоплюючий процес, який дозволяє втілювати в життя величезну кількість ідей та створювати абсолютно унікальний та ексклюзивний одяг. Якщо ви бажаєте пошити щось особливе, вам необхідно вивчити основи композиції одягу [3].

При вивченні державного стандарту професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти та типової навчальної програми ми ознайомилися з темами, які вивчатимуть здобувачі на заняттях.

1. Поняття про композицію як галузь прикладного мистецтва.
2. Основні принципи побудови композиції.
3. Основні елементи композиції одягу.

Ми розробляємо методику, яка спрямована на поліпшення розвитку креативності здобувачів і сприяє їх особистісному розвитку.

Для досягнення цієї мети викладачі повинні приділяти значну увагу своїй роботі, оскільки вона має великий вплив на формування творчих умінь здобувачів. Важливо створити атмосферу зацікавленості до творчої діяльності ще на початковому етапі. Викладачам слід підштовхувати здобувачів до самостійного отримання необхідних знань і інформації, виховувати в них віру в власні творчі здібності, стимулювати розвиток їх індивідуальної творчої активності. Для цього можна включати здобувачів у нестандартні технологічні операції, демонструвати нові прийоми виконання технологічних операцій у процесі вивчення дисципліни "Основи композиції одягу" і розвивати їх технічну уяву. Для успішного розвитку творчих здібностей студентів, які вивчають дисципліну "Основи композиції одягу", необхідне формування певних психологічних та інтелектуальних якостей, що дадуть їм змогу швидко адаптуватися до сучасних вимог моди. Важливу роль у цьому процесі відіграють пізнавальні процеси, потреби,

почуття та вольові дії. Розвиток творчого мислення починається з уміння відчувати і сприймати навколишню реальність у всьому її різноманітті. Під час створення композиції одягу здобувачі навчаються виокремлювати особливості матеріалів, а також сприймати конструктивні особливості деталей і виробів загалом. Ці навички допоможуть їм стати справжніми професіоналами в галузі моди.

Здобувачі, які займаються композицією виробів, активно спостерігають та контролюють їх створення. Це відбувається шляхом прямого спостереження або за допомогою контрольних ліній та точок. Такий підхід дозволяє вміло сприймати просторові відношення, величини, фігури та форми, що має велике значення для технічної діяльності здобувачів. Наприклад, використання окоміра допомагає правильно розмістити різні деталі, перенести їх та визначити найбільш вдалу форму. Під час вивчення матеріалу та виконання завдань здобувачі регулярно спостерігають за матеріалом, інструментом та формою.

Зосередженість – важливий елемент творчої діяльності. Здобувачі закріплюють свої результати за допомогою малюнків та схем, що краще допомагає засвоїти матеріал, зосереджує увагу та вчить бути точними та контролювати себе. У процесі творчості розвиваються здобувачі, оскільки їм доводиться планувати процес, зосереджувати свою увагу окремих деталях і моделях.

Однак розвиток творчості може стикатися з факторами, які можуть завадити прояву креативних здібностей. Серед них можна відзначити недостатній розвиток певних здібностей здобувачів, страх виглядати смішними у своїх судженнях і діях, а також конфлікт між критичним і творчим типами мислення. Проте, ці перешкоди можуть бути подолані шляхом створення ситуацій успіху та відчуття правильності виконання завдання у процесі пізнавальної діяльності здобувачів. Це досягається за допомогою мотивації та певного рівня емоційного збудження.

Таким чином, професійна підготовка здобувачів у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти не повинна обмежуватися вузькими кваліфікаційними завданнями, що можуть обмежувати творчий про-

цес. Тому, окрім основних професійних знань, необхідно приділити увагу розвитку креативного мислення майбутніх спеціалістів.

1.3. Вивчення стану рівня креативності здобувачів професійної освіти

Розглядаючи шляхи, якими відбувається модернізація системи освіти в нашій державі постає проблема впровадження методик, що враховують сучасні інноваційні технології, у професійній діяльності педагогів, які навчають здобувачів освіти, рушійною силою, творчою особистістю яких вони мають бути, адже не варто забувати про конкуренцію в сучасному суспільстві. Тому очевидно, що сучасний педагог зобов'язаний використовувати у своїй діяльності різноманітні засоби, що дає гарантію підвищення якості його роботи та сприяє розвитку творчих здібностей у навчанні здобувачів освіти.

Педагоги повинні вміло вирішувати різноманітні завдання своєї професійної діяльності, мати стійку систему мотивації, постійне прагнення до самовдосконалення, нестандартний погляд на вирішення проблем, вміти діяти ініціативно та творчо.

Важливою характеристикою сучасного викладача є його творча перспектива та здатність гнучко перебудовувати напрямок і зміст своєї діяльності в навчальному процесі під час навчання здобувачів освіти, оскільки, спостерігаючи за сучасною модою, можна помітити її вплив на нові інноваційні розробки. Матеріали, використання нових технологій у виробництві, використання комп'ютерної техніки, різноманітні модернізації виробничих процесів, застосування нанотехнологій.

Нашою метою при вивченні даної проблеми є вдосконалення творчого мислення здобувачів професійної освіти.

Щоб досягти поставленої мети було поставлені такі завдання дослідження:

1. Проаналізувати проблеми розвитку креативності здобувачів професійної освіти в процесі фахової підготовки, методи та методики навчання що використовуються під час занять з дисципліни «Основи композиції одягу».

2. Розробити анкети та завдань для здобувачів та викладачів на визначення рівня креативного потенціалу та щодо застосування засобів та методів на його розвиток.

Щоб провести підтверджуючі експерименти, ми використовували такий метод дослідження:

1. Проаналізували навчально – методичну та педагогічну літературу з питань викладання дисципліни «Основи композиції одягу».
2. Проводили анкетування із здобувачами та з викладачами.
3. Проаналізували та узагальнювали отримані дані.

У процесі виконання поставлених завдань ми проаналізували різноманітні методичні та психолого-педагогічні документи, підручники та навчальні посібники з композиції одягу, ознайомилися з програмами професійної освіти з підготовки кваліфікованих робітників, спостерігали за виховними заходами для здобувачів та викладачів під час курсу «Основи композиції одягу».

В даній магістерській роботі є актуальним використати педагогічний експеримент, даний метод надає змогу за допомогою певної ситуації розкривати закономірності, механізми, динаміку, тенденції розвитку, становлення особистості, виявляючи можливості оптимізації навчального процесу. Даний метод широко застосовується при вивченні умов, принципів формування особистості здобувача. Дана методика складається з таких етапів.

На першому етапі проводиться констатуючий експеримент, який дає змогу визначити характеристики і властивості досліджуваного явища на момент проведення експерименту. В експерименті беруть участь дві групи: експериментальна група, яка проходить повний цикл формотворчих впливів, і контрольна група, яка слугує еталоном для оцінювання ефекту експерименту. Експериментальна група проходить усі процедури експерименту, тоді як контрольна група залишається недоторканою.

Другим етапом власне є формуючий експеримент. Він представляє собою проведення ряд заходів чи впроваджень в педагогічну практику для розвитку особистісних вмінь здобувачів.

Третім етапом є контрольний експеримент, що являє собою замір за тими ж показниками що і в констатуючому експерименті, він фіксує результативність формуючого експерименту.

Одним із завдань є діалог з викладачем і здобувачем. Метод співбесіди полягає в усвідомленні освітніх явищ шляхом безпосереднього спілкування зі здобувачем під час навчального процесу, створенні доброї атмосфери для відвертого обміну думками, врахуванні особистісних особливостей співрозмовників.

Отже, за результатами співбесіди на наші запитання, більшість здобувачів зацікавлені в отриманні цієї професії, вона їх цікавить і захоплює, здобувачі мають бажання отримати вищу освіту в майбутньому після закінчення професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, а деякі мріють відкрити власне ательє.

На запитання, чи сподобалася їм дисципліна «Основи композиції одягу» і який її зміст, здобувачі відповіли, що так, це було досить цікаво і головним чином тому, що це допомагає здобувачам проявити свою уяву та творчі здібності.

Щодо важливості розвитку творчих здібностей для цієї професії здобувачі відповіли, що це досить важливо, адже для досягнення значних успіхів і конкурентоспроможності важливо розвиватися як творча особистість в цілому. А як ви вважаєте, чи можна розвивати творчість на заняттях з дисципліни «Основи композиції одягу», більшість відповіли позитивно.

Інакшим методом емпіричного дослідження існує метод анкетування, використання якого сприяє підвищенню об'єктивності інформації про педагогічні явища та процеси. У цьому випадку тести були використані для того, щоб мати можливість надати різноманітний емпіричний матеріал, який залежатиме від щирості респондентів, їх здатності до об'єктивної оцінки.

На цьому етапі з'ясовується ставлення викладачів і здобувачів до дисципліни і даної творчості в цілому, про що свідчать відповіді на запитання анкети (Додаток Б).

Результати анкетування показують, що здобувачі зацікавлені в навчанні та безперервному професійному розвитку та позитивно ставляться до використання робочих зошитів як додаткового засобу для розвитку творчого потенціалу.

На запитання «Чи зацікавило б вас використання робочого зошиту з креативними завданнями як завершення вивчення теми програми?» 80% відсотків учнів відповіли позитивно.

На запитання «Які засоби навчання вам більше подобаються?» 72% учнів відповіли робочий зошити.

Крім того, під час відповідей викладачів також було зазначено, що недостатня кількість навчальних матеріалів та відсутність єдиних критеріїв оцінювання творчих здібностей здобувачів, що ускладнює розвиток творчого потенціалу здобувачів. Знаходити та впроваджувати в навчальний процес різноманітні нестандартні засоби, які дозволять більш повно розкрити особистість кожного здобувача.

На запитання «Чи потрібно розвивати креативність здобувачів освіти під час занять з дисципліни «Основи композиції одягу»?» викладачі відповіли так на 84%, це на їхню думку досить важливо для їх особистого розвитку.

У процесі підготовки ми ознайомилися та проаналізували навчальні документи, програми, плани уроків, переліки навчально-виробничих робіт, плани уроків викладачів, використані методичні посібники. На занятті з дисципліни «Основи композиції одягу», методи, які використовують викладачі під час уроку, розкривають неповторну особистість кожного здобувача.

Наступним кроком нашого дослідження є визначення рівня креативності здобувачів, для цього ми використовували методика Е. Торренса. (Додаток В). В подальшому за отриманими результатами цих завдань ми поділимо групу з приблизно однаковими результатами на контрольну та експериментальну, для подальшого проведення формуючого експерименту з впровадженням робочого зошиту з дисципліни «Основи композиції одягу».

Виконувані завдання спрямовані на діагностику творчого мислення здобувачів, тим самим стимулюють пошук нових ідей.

Рівень творчого мислення визначається за допомогою трьох завдань, відповідями до яких є малюнки та їх назва. Цей тест вперше був запропонований Е. П. Торренсом в 1962 році (Додаток В)[52].

Тест призначений для визначення рівня креативності молоді (7-18 років). Основним завданням, яке ставив перед собою Е. Торренс, було отримання моделі творчих процесів, яка б відображала їх природну складність.

Е. Торренс – відомий американський психолог, який присвятив своє життя вивченню творчого мислення та зробив значний внесок у теоретичне та практичне вивчення психічних процесів людського мозку. Як педагог тривалий час працював з обдарованими дітьми. Ці завдання створені для виявлення прихованих творчих здібностей, а також з метою розробки корекційних програм, які підкреслюють індивідуальний підхід до кожного учня.

І цілком розуміючи всю складність творчого потенціалу особистості, який неможливо виміряти кількісними показниками (крім рівня інтелекту), Е. Торренс прагнув розробити надійну методологію для своїх досліджень. Результати діагностики відповідають високій достовірності, оскільки проводяться на досить великій кількості осіб.

Завдання №1. «Намалювати малюнок». В даному завданні оцінюється «Оригінальність» що є значним критерієм креативності, нестандартність та унікальність мислення здобувача.

Завдання №2. «Завершення малюнку». «Швидкість», критерій, що характеризує швидкість виконання завдання та кількість нових ідей, враховується новизна та різноманітність ідей, використання різних стратегій вирішення, складних конфігурацій.

Завдання № 3. «Повторювані лінії». Дане завдання має 30 пар паралельних вертикальних ліній. На основі кожної пари необхідно створити малюнок що не буде повторюватися, її оцінка здійснюється за тією ж схемою що і попередні.

Для досягнення об'єктивних результатів у цих завданнях не повинно бути елементу змагання, оскільки кожна відповідь є правильною. Здобувачі виконують завдання спокійно, щоб не отримати поганих оцінок, також було прибрано все непотрібне з робочої зони, крім аркуша, час виконання 30 хвилин, кожен урок по 10 хвилин, якщо здобувач освіти не закінчив до цього часу це впливатиме на оцінку швидкість.

«Оригінальність» що є значущим критерієм креативності, нестандартність та унікальність мислення здобувача. Оцінюється загальною кількістю балів від 0 – 2 балів, зважаючи від найбільш стандартних відповідей в меншу кількість балів до більш нестандартних, з відповідно вищою оцінкою. Назва малюнку оцінюється від 1 до 3 балів, ця оцінка залежить від максимально образності, почуття, думки, найвищий бал дається за філософські назви, загальну кількість балів можна отримати 5 балів.

«Швидкість», критерій яким характеризується швидкість виконання завдання та кількість нових ідей, новизна та різноманітність ідей, використовувати різноманітні стратегії для вирішення і також оцінюється від 0 – 2 балів.

При вивченні результатів завдання також слід звернути увагу на критерії, які могли бути не враховані для відповіді, наприклад, зазначений елемент не використовувався, зображення є невизначеною абстракцією. За визначенням назва зображення є безглуздою та не пов'язані із зображенням або іншими зображеннями, які дублюють попередні відповіді.

У таблиці 1.1. показано динаміку розвитку рівня креативності здобувачів, для того щоб дізнатися загальний обсяг виконаних завдань кожному кількості балів отриману здобувачем, ділять на максимальну кількість балів яку можливо отримати та записують у таблицю.

Результати виконаних завдань розвитку креативності здобувачів Відокремленого структурного підрозділу "Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка", можемо з'ясувати провівши аналіз даних таблиці 1.1. «Результати рівня розвитку креативності до експерименту». Дані свідчать про необхідність

підвищення рівня творчого мислення у групі, оскільки середній відсоток балів – 19,1%, що коливається між низьким та середнім показником. Оригінальність відповідає – 29,6%. Швидкість – 16,0%.

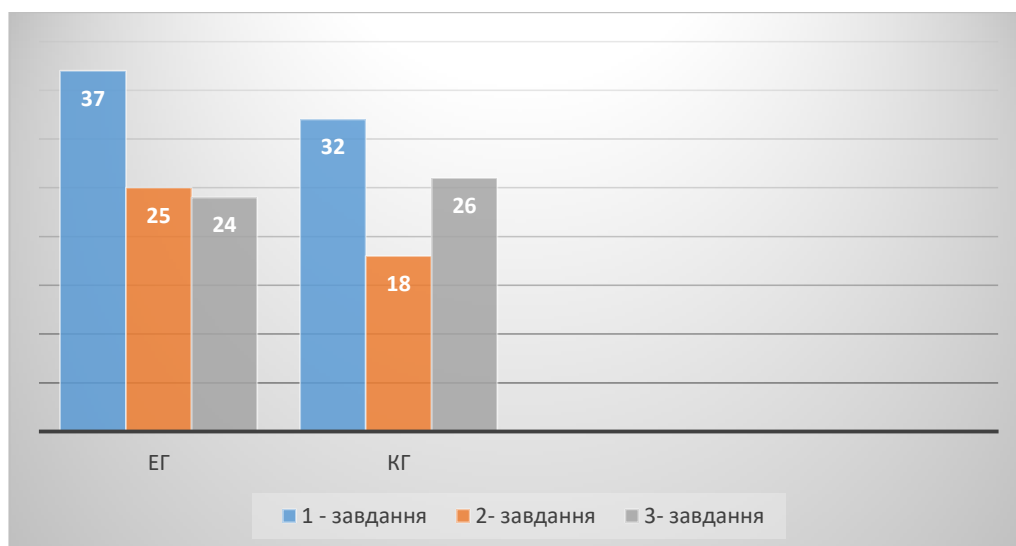
Рівень розвитку креативності за наведеними результатами тесту Е. Торренса вказують що здобувачі недостатньо відповідають даним критеріям. Також проаналізувавши отримані нами результати у відсотках про загальний рівень розвитку креативності у групі виявили, що майже всі знаходяться на однаковому рівні тому розподіл відбувався таким чином що однакова кількість здобувачів з середнім і низьким рівнями опинилися і в експериментальній і в контрольній групі.

Під час нашого дослідження були задіяні здобувачі та викладачі дисциплін швейної галузі. До експериментальної групи ввійшло – 15 здобувачів, до контрольної – 14 здобувачів. Також до участі в експерименті було залучено трьох викладачів. Беручи до уваги специфіку даного педагогічного дослідження, результат експерименту залежить від особистісних якостей викладача.

Таблиця 1.1.

**Рівень оригінальності, швидкість за трьома завданнями
здобувачів до експерименту**

Назва навчального закладу	Назва групи	Критерії оцінювання		
		1 – завдання	2 - завдання	3 - завдання
ВСП "Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім.О.Довженка"	ЕГ	28%	16%	18,4%
	КГ	31,4%	17%	20%

Діаграма 1.1. - Рівень розвитку креативності до впровадження робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу»

Беручи до уваги показники наведеної діаграми можна дійти висновку, що здобувачі потребують значної уваги від викладачів з даної проблеми.

Рівень їх креативного розвитку не досить високий, що свідчить про низьку творчу зацікавленість. Здобувачі зазвичай використовують стандартні, деякі на середньому рівні рішення поставлених перед ними завдань творчого характеру. Були помітні індивідуальні та групові труднощі під час виконання завдань Е. Торренса [52].

Для продовження нашого дослідження ми використаємо порівняння між групами.

1. Провівши попередній аналіз рівня креативності у групі.
2. Групи матимуть одного викладача.
3. Після впровадження робочого зошиту в навчальний процес, в кінці здійснюватиметься їх порівняльний аналіз.

Отже на даному етапі ми відібрали заклад освіти для проведення педагогічного експерименту, було розроблено анкету для виявлення рівня креативного потенціалу здобувачів, розробили анкету для викладачів .

Ми провели дослідження за методикою Е. Торрена для визначення рівня креативності, і отримані дані покажуть, яку мають здобувачі оцінку рівня творчого потенціалу.

Висновки до першого розділу

Аналізуючи різноманітну закордонну та вітчизняну літературу ми виявили різноманіття різних понять і визначень креативності, її сутності як психологічної властивості особистості. Креативність розуміють як творчу новаторську діяльність, сутність якої характеризується здатністю до продукування принципово нових ідей, творчого рішення, що може привернути увагу, шокувати, вирізнятися яскравістю і вмінням привернути увагу.

У процесі дослідження виявлено:

1. У сучасному освітньому процесі немає підходу, який спрямований на розвиток творчих здібностей здобувачів у професійному навчанні, тому для цього використовується багато різноманітних прийомів і підходів.

2. Закордонні та вітчизняні педагоги розуміють що творчий потенціал викладач є невід'ємною частиною сучасної культури фахівця, здобувачі освіти розуміють важливість розвитку творчого потенціалу і використовують для цього різні підходи.

3. Їм належить значна частка успіху у вирішенні творчих завдань, генеруючи велику кількість ідей, дозволяючи здобувачам створювати щось нове та незвичайне зі знайомих концепцій.

4. Когнітивний аспект творчості може мати такі характеристики: гнучкість, продуктивність, оригінальність.

5. На думку деяких зарубіжних вчених, креативність певною мірою можна вважати невід'ємною частиною розвитку IQ.

6. В умовах інновацій у всіх сферах життя сучасній людині потрібні не лише глибокі та міцні знання і розвинене мислення, а й здатність застосовувати ці знання в мінливих і нестандартних ситуаціях та творчо підходити до вирішення швидкоплинних проблем.

7. Соціальне середовище і наше оточення впливають на ступінь розвитку творчого потенціалу людини як негативно, так і позитивно.

У цьому розділі розкрито поняття творчості та креативності, її характеристики та умови, що сприяють формуванню креативності у здобувачів освіти.

Проаналізувавши проблему, ми визначили, що основним завданням закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти сьогодні є виявлення талановитих і творчих особистостей та сприяння їх всебічному розвитку. При цьому основна увага має бути зосереджена на індивідуальному підході до кожного здобувача, сприянні його особистісному, культурному та духовному розвитку.

Творчий здобувач освіти характеризується певними здібностями. Тобто вони здатні генерувати радикально нові ідеї, мислити нестандартно та успішно вирішувати проблеми нетрадиційними способами.

Формування творчого мислення здобувачів на заняттях з дисципліни "Основи композиції одягу" відіграє важливу роль в успішному розвитку індивідуальності особистості та формуванні професійних планів, які дозволять їм бути конкурентоспроможними на сучасному ринку праці.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ОДЯГУ»

2.1. Розробка засобів навчання з метою формування креативності здобувачів професійної освіти

Освітній процес у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти передбачає розвиток творчих здібностей здобувачів освіти під час теоретичної та практичної підготовки. Творчість здобувачів проявляється не тільки у створенні чогось принципово нового, а й на рівні виконання, тобто в новому переосмисленні існуючого об'єкта чи образу або в новому баченні.

Зі збільшенням обсягу навчальної інформації здобувачі повинні навчитися самостійно керувати нею та засвоювати її. Поставлене завдання вимагає вирішення що до використання нетрадиційних методів і освітніх підходів. Робочі зошити (зошити із друкованою основою), є найбільш мобільним і персональним інструментом навчання серед усіх інших друкованих навчальних ресурсів.

Робочі зошити сьогодні є невід'ємною частиною в закладах освіти і вважаються невід'ємною частиною навчально-методичного комплексу з багатьох предметів. Незважаючи на те, що робочі зошити не мають широкого застосування у професійній підготовці, їх впровадження в навчальний процес є актуальним.

Навчання за робочими зошитами не нова концепція. Окремі навчальні дисципліни час від часу розширювалися, використовувалися під час навчання в професійно-технічних закладах освіти, а потім на довгі роки були забуті.

Робочі зошити є не лише джерелом нової освітньої технології, а й спрямовані на стимулювання навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів. Вони прагнуть зробити це, надаючи їм інноваційні інструменти, які можуть покращити їхній досвід навчання.

Серед науковців широко поширена думка, що сучасний робочий зошит став занадто простим і зрозумілим, щоб працювати самостійно. На кожному етапі навчального процесу він тепер залучений до навчання та мислення.

Робочий зошит розроблений, щоб допомогти здобувачам зрозуміти, що вони вивчають, це означає, що його можна розглядати як допомогу в удосконаленні методів навчання. Відповідно він функціонує як додаток до підручника. Контраст між робочими зошитами та підручниками полягає у відсутності в них великого текстового наповнення, а також у появі великої кількості різнорівневих завдань, які стимулюють розумову діяльність здобувачів. Поєднання підручника та зошита підвищує ефективність навчання, а також посилює навчальну та розвивальну функції.

У навчально-виховному процесі робочі зошити доцільно використовувати для вирішення таких завдань:

- розвиток мислення здобувачів;
- більш міцне засвоєння теоретичних положень;
- набуття практичних умінь і навичок рішення не тільки типових, а й розвивальних, творчих завдань;
- оволодіння алгоритмами вирішення основних типів завдань учбового курсу;
- контроль перебігу процесу навчання;
- формування в здобувачів умінь і навичок самоконтролю;
- забезпечення формування технічних понять.

Робочі зошити в першу чергу призначені для регулювання навчальної діяльності здобувачів і розвитку їхніх академічних здібностей. Робочими зошитами можна користуватися як під час заняття, так і для виконання домашніх завдань, а в разі потреби — для індивідуального навчання.

Здобувачі можуть зосередитися на суті навчального матеріалу, використовуючи робочі зошити на практичному занятті, що зменшує ручну роботу під час виконання завдань і підвищує розумову та практичну активність. Це корисно для їх здатності ефективно зосереджуватися на завданнях. Щоб забезпечити

успішну підготовку до семінару та конференції, робочий зошит містить посібники для самопомоги, теми для обговорення та рекомендовану літературу. Робочий зошит використовується для систематичної підтримки та організації діяльності здобувачів під час самостійної роботи. Теорія вивчається системно, із застосуванням отриманих знань до конкретних завдань на сторінках зошита. Набуття навичок через виконання завдань дидактичного проєкту є процесом закріплення навичок. Контроль результатів навчання здобувачів здійснюється за допомогою тестів. Саме робота одночасно з підручником і зошитом забезпечує підвищення ефективності навчання, посилює виховну і розвивальну функції.

Робочий зошит поряд з основними функціями виконує роль посібника для викладача. Робочий зошит допомагає раціоналізувати завдання вчителя та економить час, оскільки не потрібно готувати роздатковий матеріал або його тиражувати.

Робочі зошити відрізняються від звичайних зошитів друкованою основою. Працюючи в таких зошитах, здобувач повинен писати, стирати, заповнювати та малювати безпосередньо на сторінках зошита. При вивченні теоретичних понять, якщо є друкована основа здобувачі можуть сконцентруватися на суті матеріалу, економить час на конспектування. Отже, використання робочих зошитів може полегшити сприйняття матеріалу. При виконанні практичних робіт виключається механічна робота. Здобувачі виконують більше завдань за той самий проміжок часу, збільшується кількість розумових і практичних дій. Крім того, впорядкований і методично правильно розроблені друковані матеріали спрямовують гарну поведінку здобувачів при виконанні завдань і вчать їх діяти за алгоритмом.

З метою кращої реалізації завдань, поставлених державними стандартами перед закрійниками 5-го розряду, які виникають в процесі професійної діяльності при вивченні такої дисципліни, як композиція одягу, пропонується один із компонентів навчально-методичного комплексу, який може бути використаний з даної дисципліни, а саме було розглянуто робочий зошит. Робочий зошит є

одним із сучасних засобів організації навчального процесу в закладах професійної освіти, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчання, збільшити частку творчої діяльності здобувачів та сприяти розвитку їх творчих здібностей. Існують різні підходи до робочих зошитів як засобів навчання.

Впровадження робочих зошитів у навчально-виховний процес сприяє розвитку творчих здібностей здобувачів професійної освіти під час фахової підготовки з дисципліни "Основи композиції одягу" повинно вирішити наступні завдання:

- більш міцне засвоєння теоретичних положень;
- розвиток мислення здобувачів;
- набуття практичних умінь і навичок рішення не тільки типових, а й розвивальних, творчих завдань;
- формування у здобувачів умінь і навичок самоконтролю;
- контроль за ходом навчання;
- контроль перебігу процесу навчання.

Основна мета використання робочих зошитів у навчальному процесі з використанням методу вільних асоціацій - генерування продуктивних вирішення проблем. Крім того, робочі зошити допомагають оптимізувати роботу викладача та заощадити час.

Робочі зошити дають змогу ефективно застосовувати різні інноваційні методи та покращують перебіг і результати впроваджених у навчальний процес інструментів. Враховуючи, що впровадження інноваційних технологій в технологічний процес означає цілеспрямоване, систематичне і послідовне впровадження творчих та інноваційних методів, прийомів педагогічної дії і засобів, що охоплюють весь навчально-виховний процес від визначення цілей до отримання результатів, то впровадження цих методів у закладах професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти можна сказати, що розвиває креативність здобувачів освіти.

Під час створення цього практичного зошита основна увага була зосереджена на дисципліні «Основи композиції одягу». Ми враховували як загально-

дидактичні принципи навчання, до яких належать науковість, наочність, доступність, системність, так і специфічні принципи, такі як повнота, послідовність, мінімізація, естетика або комфорт.

Щоб покращити візуальне представлення навчального матеріалу, важливо визначити найбільш впливовий і привабливий візуальний підхід.

Забезпечення повного розуміння здобувачами умов, які повинні бути виконані і обов'язок враховувати фундаментальне розуміння та досвід навчальних і розумових вправ.

Для цього зошита характерна вимога єдності та взаємозв'язку, які виражаються в навчальних завданнях і навчально-пізнавальній діяльності здобувачів, які розроблені з урахуванням системності та цілісності.

Зміст має включати поняття, завдання, професійну діяльність, факти, що відповідають робочій навчальній програмі предмета для забезпечення її повноти.

Наступність є результатом послідовного підвищення складності виконання образних завдань відповідно до поставленого матеріалу та результатів навчання.

Видалення всіх елементів, які можна видалити з цього робочого зошита, не впливаючи на запланований обсяг навчального вмісту та його засвоєння.

Завдяки використанню візуальних, слухових та альтернативних візуальних технік у цьому робочому зошиті розроблено низку завдань для заохочення творчості та розвитку особистості здобувачів.

Використання цього зошита сприяє формуванню самостійного творчого мислення.

Для того щоб здобути професійні знання здобувачам освіти і створити завдання для роботи, які ми отримуємо за допомогою спеціальних пристроїв, було доцільним використовувати інноваційний метод, призначений для того, щоб навчити їх не тільки пристосовуватися, але й діяти в умовах, які постійно змінюються в суспільному житті. Аналізуючи інноваторський підхід до вивчення, ми зосереджуємо увагу на процесі, а також на результаті такої освітньої діяль-

ності, що стимулює зміни в існуючій культурі, соціальному середовищі. Навчальні справи заохочують здобувачів брати активну участь у труднощах, які виникають перед будь - якою особистістю і суспільством. Таке навчання тісно пов'язано з творчими пошуками, які ґрунтуються на наявних життєвих досвідах або здобутті матеріальних речей.

Одним із проявів інноваційного підходу до навчання є застосування евристичні методів, аналізуючи їхні особливості та специфіку ми дійшли висновку що *Евристика* - наука, що вивчає продуктивне творче мислення.

Евристичні методи - спеціальні методи, використовувані в процесі відкриття нового.

Евристики – це засновані на досвіді правила, стратегії, вдалі прийоми, спрощення чи інші засоби, що істотно обмежують простір пошуку рішення в складних завданнях. Евристичні методи засновані на ефектах "осяяння" і синергії. Типовими умовами застосування даних методів виступають дефіцит часу на обґрунтування проблемної ситуації та перевантаженість інформацією, ускладнює процес її обробки [34].

Евристичні методи можна розглядати як певні правила, або визначення, для розв'язання завдання. Якщо визначити, наскільки ефективно використовувати евристичні методи, то можна сказати, що вони відіграють важливу роль у розвитку творчого мислення, адже матеріальний та практичний спосіб людини — це об'єкт нових відкриттів, початкові рішення. Мета творчої фантазії полягає в тому, щоб допомогти здобувачам підбирати методи, які не використовуються, щоб розв'язувати творчі завдання за допомогою композиції одягу, щоб справлятися з психологічною активністю. Іноді, займаючись творчими завданнями та традиційними методами, неможливо вирішити нові, цікаві рішення. Тому дуже важливо активувати пошук креативів, який заохочує до творчих роздумів майбутніх кваліфікованих працівників швейної галузі. Тому було б добре використовувати не лише традиційні методи навчання, але й інноваційний метод, так звані технічні прийоми, час вивчення з особливими особливостями дисципліни

«Основи композиції одягу», щоб формувати творчу особистість здобувача, розвинути культурну культуру.

Евристичні методи навчання — це різні методи, які можна використовувати для досягнення певних цілей або завдань, творчі пошуки не лише простих, а й нетривіальних рішень. Будь-яке завдання — це перехід від господаря до іншого. Крім того, прохід, подібний до мозку тривимірного середовища, тобто використання з'єднання, яке рідко вживається, або переходу від нового зв'язку. Аналізуючи різні методи, ми доходимо висновку, що ефективність творчої активності, особливо в процесі розвитку нових ідей - набагато більша, якщо ми використовуємо нові посилення, які викликають плідні думки щодо розв'язання проблеми. Отже, в процесі розвитку взаємозалежності утворюються нові несумісні компоненти проблеми, які треба розв'язати, а також елементи навколишнього світу, минулого та нового досвіду в особистості здобувача.

Під час ознайомлення з різними варіантами використання евристичних методів для збільшення креативного розвитку здобувачів освіти таких як: «мозковий штурм», «конференція ідей», «асоціацій та аналогій», «фокальних об'єктів» та «синетика». Метод асоціацій та аналогій ми вирішили використовувати в розробці робочий зошит з дисципліни «Основи композиції одягу».

Під час впровадження методики вільних асоціацій у відповідності до поурочно тематичного плану закрійника п'ятого розряду, ми розробили робочий зошит з курсу «Основи композиції одягу», де зазначаються творчі завдання та пропонуються здобувачам їх розв'язати.

Метод «асоціацій та аналогій» - це формування ідей. Такий метод є ефективним, якщо викладач використовує свої творчі особливості. Привабливе ставлення здобувача — це одне з основних завдань у вивченні творчої людини, яка швидко реагує на довкілля і приймає корисні зв'язки. Крім того, сучасна модель одягу чітко показує, що це новий навчальний засіб для створення образів. У використанні методу «асоціації та аналогії» потрібно створити творчу атмосферу, яка сприяє розвитку творчих здібностей здобувачів. Цей метод творчості

ґрунтується на застосуванні аналогій та екзегетичних відтінків. Основні джерела ідей - це посилання, випадково обрані об'єкти.

Завдяки йому можна встановити зв'язок між несумісними ідеями і визначити певну асоціативну зміну на кілька етапів. У створенні нових акцій між компонентами та елементами навколишнього світу та колишніми дослідженнями творчої праці створюється незрозумілий зв'язок, завдяки якому можна розв'язати проблеми творчої праці. Процес формування — це складний процес, який найчастіше пов'язаний з одним феноменом, а не лише один раз, який з'являється один за одним чи з кимось іншим. Також слід зазначити, що, коли розвивається зв'язок та його поступовий дизайн, це не лише фантазія. Групування — це один з способів, як формувати ідеї, але найбільший ефект може призвести до того, що творча фантазія здобувача зверне увагу на різні ідеї про природу.

Застосовуючи деякі методи, як - от вивчення першої теми: «Основи композиції одягу», ми також використовували метод П. Торренса, що ґрунтується на здатності створювати нові ідеї і розвивати їх [52].

Під час вивчення другої теми «Основні принципи побудови композиції» ми розробили завдання щодо розробки композиції одягу за мотивами відомих художників враховуючи закони композиції, та розповісти про силует створеного вами образу, конструктивних та декоративних ліній, ритм, якщо він наявний.

Під час виконання цих завдань здобувачі звернулися до натюрмортів відомих художників. У цьому робочому зошиті нами пропонуються такі натюрморти як:

1. Іспанський художник ХХ ст. Пабло Пікассо, Натюрморт з букетом квітів, 1908 р.
2. Вінсент Ван Гог, Ваза з 12 соняшниками, 1889.
3. Британець Сесил Кеннеді
4. Грегорі Ван Раальте.

Але, беручи до уваги різні смаки й бажання здобувачів, ми можемо виконувати це доручення, коли звертаємо увагу інших на свої бажання. На робочо-

му місці здобувачі виконуючи завдання, повинні обирати собі малюнок і описувати його.

Під час виконання цього завдання здобувачі не тільки розвивають свої творчі здібності, але й ознайомлюються з творами різних митців, їх біографією, розвивають свій художньо – естетичний смак, кругозір, розвивають креативні здібності, формують цілісне сприйняття та правильне розуміння прекрасного у мистецтві та дійсності.

Під час вивчення третьої теми: «Основні елементи композиції одягу», нами було поставлено завдання щодо розробки композиції одягу, на основі асоціацій що можуть виникати під час ознайомлення з країнами та їх музикою, прокоментувати чому саме ця країна та надати повний опис моделі.

В даному робочому зошиті було зазначено такі країни як:

1. Франція, Париж . Пісня: Indila - Tourner Dans Le Vide
2. Іспанія, Мадрид. Пісня: Shakira - Te Dejo Madrid.
3. США, Вашингтон. Пісня: Adele – Hello.
4. Японія, Токіо. Пісня: Bamboo flute.

Процес вільної асоціації передбачає поєднання візуальних і звукових елементів, оскільки мелодія чи шум можуть як заспокоїти, так і заплутати людей. Це дозволяє здобувачам зануритися в атмосферу конкретної країни, слухаючи пісні, характерні для їхнього регіону.

Здобувачі можуть розширити свій погляд на світ, спостерігати за красою та самобутністю інших націй, цінувати їхні культурні та етнічні відмінності, генерувати інноваційні ідеї та створювати унікальні моделі одягу, що все сприяє їхній творчості та особистому зростанню.

В четвертій темі поурочно тематичного плану: «Композиція в жіночих спідницях», ми поставили перед здобувачами завдання щодо розробки композиції одягу з використанням асоціацій від архітектури, адже як відомо дизайнери черпають своє натхнення не тільки від витворів мистецтва а й навколишнього середовища, споруд, архітектурних пам'яток.

Споруди та архітектурні елементи теж можуть слугувати генерацією нових ідей та задумів. Здобувачі можуть використовувати як нові споруди так і пам'ятки архітектури.

В даному робочому зошиті ми запропонували декілька варіантів а саме:

1. "Дім зворотної долі"- Токіо, Японія.
2. "Танцюючий будинок" - Прага, Чеська Республіка.
3. Вежі "Абсолют" – Онтаріо, Канада.
4. Сент-Мері Екс 30 хмарочос в Лондоні, Велика Британія.

Дані завдання з розвитку креативності в робочому зошиті для закрійників п'ятого розряду з використанням евристичних методів а саме методу асоціацій, передбачають активізацію асоціативного мислення здобувача, створення на основі зіставлення, запозичення різноманітних елементів принципово нових ідей моделей. Сприяє їх творчому розкриттю, нестандартному мисленню.

Оцінювання результатів виконаних завдань мають декілька напрямків.

1. Правильність виконаного завдання, з урахуванням всіх вимог що в ньому закладені.
2. Рівень розвитку креативності визначатиметься за критерієм Е. Торренсом: оригінальності, швидкості.

Результати заноситимуться до таблиці, в ній викладач заносить висновки та виставляє оцінку.

Робочий зошит з дисципліни «Основи композиції одягу», має за мету підвищити креативне мислення здобувачів професійної освіти, також є гарним засобом для їх навчання, в ньому додатково розкриваються теми з даного курсу, що дає змогу більш поглиблено вивчити навчальний матеріал.

Під час подальшого дослідження рівня розвитку креативності здобувачів та впровадження робочого зошита в навчання, необхідно перевірити та проаналізувати його роботу.

Було проведено дослідження, як підвищити ефективність навчання майбутніх закрійників, і встановлено, що впровадження робочого зошита в навчальний процес сприятиме підвищенню якості та ефективності цього навчання.

Це дозволить здобувачам більш творчо виконувати завдання, успішно долати когнітивні та психологічні бар'єри тощо.

Викладачу під час підготовки до уроку потрібно ознайомитися з темою в програмі, розробити план конспект уроку відповідно до освітньо-кваліфікованої характеристики з даної професії, також проаналізувати типову навчальну програму ДСПТО 7435.С.14.10 – 2016 р. (Додаток А).

У підготовці закрійників п'ятого розряду «Основи композиції одягу» закладено такі теми: поняття про композицію як галузь прикладного мистецтва, основні принципи побудови композиції, основні елементи композиції одягу, композиція в жіночих спідницях. Дані теми дають змогу на втілення найрізноманітніших моделей та композицій.

Саме під час вивчення даної дисципліни у здобувачів має розвинутися більш творчий потенціал та креативне мислення.

Таким чином ознайомлення з типовою навчальною програмою з дисципліни «Основи композиції одягу», підготовки закрійників дозволив на його основі розробити робочий зошит що стимулюватиме до розвитку креативного потенціалу у здобувачів освіти. Адже об'єднання як засобу навчання робочого зошита та використання в ньому евристичного методу «асоціацій та аналогій», дасть змогу розкрити кожного здобувача як творчу особистість, та розвиватися в професійній, творчій сфері, реалізуватися їх особистісний потенціал. Це все також залежить і від особистісних прагнень, якостей, життєвих цінностей здобувачів, творчої атмосфери під час навчання у закладах освіти, та певних чинників що не повинні перешкоджати формуванню незалежних суджень, вільності думки. Під час виконання завдань у робочому зошиті здобувач є активним об'єктом педагогічного впливу і трансформується в відповідального суб'єкта власного розвитку.

2.2. Методика навчання здобувачів за допомогою робочого зошита

Розвиток кваліфікованого робітника – це тривалий і складний процес, який складається з багатьох елементів. Здобувачам професійної освіти необхідно зосередити увагу на вдосконаленні просторового мислення та механічної

пам'яті, про що наголошується на заняттях з дисципліни «Основи композиції одягу».

Професійна підготовка здобувачів професійної освіти за спеціалізованими робочими зошитами спрямована на активізацію та вдосконалення навчально-пізнавальної діяльності здобувачів на всіх рівнях навчального процесу. Окрім розвитку творчих здібностей, цей робочий зошит також функціонує як допоміжний засіб для закріплення теоретичних концепцій і створення структурованої основи для діяльності здобувачів, управління інтеграцією навчального змісту та організації їх власного навчання.

Універсальний підручник, робочий зошит виступає в цьому тексті як супутником, так і показником змісту основної освіти. Його основна мета полягає в тому, щоб максимізувати та підвищити ефективність навчальних занять і процесів мислення здобувачів.

Впровадження даного робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу» у навчальний процес повинен вирішити такі завдання:

1. Добре засвоєння здобувачами теоретичних положень, під час вивчення основного курсу «Основи композиції одягу».
2. Набуття практичних умінь та навичок рішення розвиваючих, творчих завдань, спрямовані на індивідуальну особистість кожного здобувача.
3. Формування умінь і навичок самоконтролю.
4. Розвиток креативного мислення здобувачів.
5. Здійсненням контролю педагогом за перебігом навчального процесу.

Також можна виділити функції що виконує даний розроблений робочий зошит з дисципліни «Основи композиції одягу».

1. Навчальна функція. Завдяки використанню цього робочого зошита викладачі можуть керувати навчальною діяльністю здобувачів і сприяти їхньому творчому розвитку, а також вдосконалювати їхні практичні навички.

2. Розвиваюча функція. Завдяки завданням творчої тематики цей робочий зошит сприяє розвитку навичок інноваційного мислення. Використання цього

зошита допомагає виховати особистісні якості, самобутність та індивідуальність.

3. Виховна функція. Систематичне заповнення кожної сторінки цього робочого зошита впливає на формування здобувачів організованості, акуратності, дисциплінованості, посидючості, уважності. Робота призначена для розвитку спеціального обов'язку здобувача щодо кожного написаного слова чи намальованого малюнка.

4. Контролююча. Даний робочий зошит створений щоб використовуватись як контроль знань та вмінь здобувачів.

Для перевірки ефективності розробленого нами робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу» ми провели формувальний експеримент.

Експеримент проводили під час дистанційного навчання через платформу zoom, у режимі реального часу за розкладом, час уроку тривав 2 години, що передбачено начальною програмою та календарно-тематичним планом.

Для оцінювання сформованості креативних та творчих здібностей та проведення експерименту здобувачів, ми обрали Відокремлений структурний підрозділ "Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка", був сформульований педагогічний експеримент, в якому були розкриті закономірності, тенденція та динаміка професійних якостей майбутніх кваліфікованих робітників.

Для отримання результатів експерименту навчальна група була поділена на дві частини контрольну та експериментальну, що знаходились в однакових умовах під час всього експерименту.

За даним контатувального експерименту рівень розвитку креативності за наведеними результатами тесту Е. Торренса [52] вказують що здобувачі недостатньо відповідають даним критеріям. Крім того, наш аналіз процентного співвідношення розвитку креативності в групі виявив, що більшість здобувачів знаходяться на одному рівні, що призводить до подібного розподілу здобувачів із середнім і низьким рівнем як в експериментальній, так і в контрольній групах.

Під час нашого дослідження були задіяні здобувачі та викладачі дисциплін швейної галузі. До експериментальної групи ввійшло – 15 здобувачів, до контрольної – 14 здобувачів. Також до участі в експерименті було залучено 3 викладачі.

В контрольній групі викладач проводив навчання за традиційною схемою, відповідно навчально – тематичного плану. Експериментальна група навчалася за тією ж схемою але по закінченню кожної теми їм надавався робочий зошит в якому були зазначені завдання на розвиток креативного потенціалу здобувачів (див 2.1), по закінчуванню виконання певного завдання кожен здобувач освіти повинен презентувати виконану, промодельовану модель згідно з завдань робочого зошита.

Щодо ефективності впровадженого робочого зошита як методу розвитку креативності свідчать результати кількісного та якісного аналізу.

Розгляд узагальненого та порівняльного аналізу нашого дослідження ми розпочнемо з результатів спостереження.

Під час нашої роботи в експериментальних групах спостерігалися:

1. Збільшення зацікавленості здобувачів під час виконання ними завдань в робочому зошиті.
2. Значна активізація здобувачів під час засвоєння навчального матеріалу.

Кожному здобувачеві була приділена значна увага від викладача, було помічено що здобувачі не відставали на заняттях, та були зосереджені під час виконання завдань.

Виконання нової теми досягнуто вчасно, і викладач приділяв здобувачам більше уваги. Під час перевірки завдань, виконаних здобувачами в робочому зошиті, були виявлені випадки індивідуальних помилок та було показано декілька оригінальних ескізів одягу.

Ефективність впровадженого робочого зошита як інструменту для творчості була продемонстрована як кількісним, так і якісним аналізом.

Під час спостереження за контрольною групою в період вивчення дисципліни «Основи композиції одягу» ми спостерігали.

1. У здобувачів спостерігався відсутність зацікавленості до матеріалу що викладався на занятті, вони часто відволікалися.
2. Здобувачі помітно відставали, викладач не міг змоги продовжувати виклад матеріали, оскільки постійно чекав відстаючих здобувачів.
3. Іноді теми були розкриті не повністю, оскільки часу було мало, тому матеріал що лишався здобувачі вивчали самостійно та переносилася на наступний урок.
4. Іноді у здобувачів була відсутня зацікавленість матеріалом що викладався, засвоювали погано матеріал і показували низький рівень знань під час самостійних робіт чи опитувань викладачем.

В результаті майже всі здобувачі відчували труднощі під час виконання завдання, причому лише одиниці з них виявили хоч якийсь ентузіазм щодо творчого підходу, а інші виконали роботу з повним ігноруванням.

Крім того виявлено, що як викладачі, так і здобувачі з великим інтересом сприйняли розроблені нами інноваційні завдання, детально описані в нашому робочому зошиті з дисципліни «Основи композиції одягу». Викладачі зауважили, що включення більш структурованого матеріалу веде до кращого розуміння предметів і сприяє творчості серед здобувачів, а також покращує процес навчання.

Коли здобувачі освіти демонстрували та виконували свої роботи, було видно, що вони зацікавлені у вдосконаленні та розвитку, з цікавістю представляли свої моделі, описували їх, обговорювали найбільш вдалий та оригінальний ескіз. Ми спостерігали, як це відбувається.

2.3. Експериментальна перевірка ефективності розроблених навчальних матеріалів для розвитку креативності здобувачів

Важливим елементом навчання є робочий зошит, який слугує як допоміжним матеріалом, так і дидактичним матеріалом для самостійної роботи. Його метою є організація практичних завдань відповідно до основних робочих програм і надання здобувачам індивідуальних можливостей навчання.

Представлений робочий зошит з дисципліни «Основи композиції одягу» створений для узагальнення здобувачами та розвитку їх креативного потенціалу з подальшою фіксацією результатів на виконанні завдання. Цей спосіб навчання реалізує компетентний підхід у професійній орієнтації включення здобувача у безпосередньо творчий процес, сприяє його розвитку у професійній сфері.

Робочі зошити часто використовуються на різних заняттях із різних дисциплін.

Даний робочий зошит забезпечує здобувачів індивідуальною реалізацією, сприяють формуванню й удосконаленню теоретичних і практичних знань, створюють умови для самоаналізу, самоконтролю.

Ефективність виконаної здобувачами творчої діяльності оцінювали поряд із динамікою її розвитку, використовуючи їх результати в контрольних творчих завданнях. Ці обов'язки були пов'язані з основними елементами художньо-конструкторської діяльності здобувачів, зокрема створенням одягу та композиції в одязі.

Наш час в експерименті складався з упорядкування навчальних завдань, створення додаткових матеріалів, взаємодії з викладачами та здобувачами та спостереження за здобувачами освіти під час використання робочого зошита.

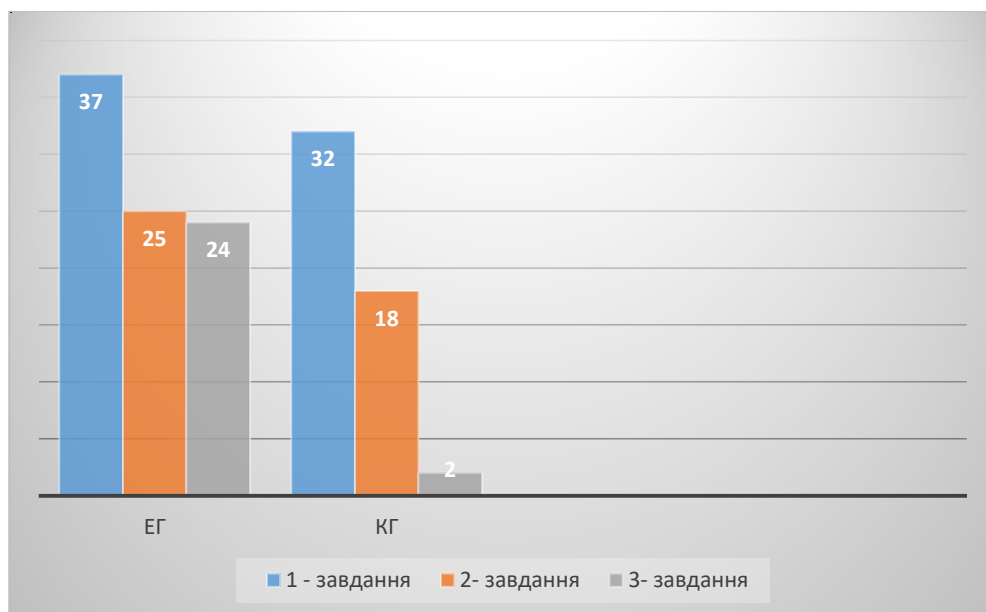
Під час формувального етапу експерименту ми здійснювали:

1. Проводили бесіди з здобувачами та викладачами.
2. Вели спостереження за роботою здобувачів з дисципліни «Основи композиції одягу».
3. Проводили контрольне анкетування за системою Е. Торренса [52].

Результати що ми отримали, під час анкетувань та бесіди подано в порівнянні з отриманими результатами в експериментальних та контрольних групах здобувачів. А також проводили бесіди з викладачами щодо методів розвитку креативності.

Об'єктами нашого дослідження були закрійники 5 розряду що вивчають дисципліну «Основи композиції одягу».

Рівень розвитку рівня креативності в експериментальній та контрольній групі після проведення експерименту подано на схемі 2.1.

Діаграма 2.1. - Рівень розвитку креативності в експериментальній та контрольній групі після впровадження робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу»

Для обробки даного експериментального матеріалу ми використали математичний метод. Використано величину середнього балу, як універсальну статичну характеристику, результатами наших розрахунків є середньоквадратичне відхилення. Варіаційний коефіцієнт подано в таблиці 2.3.

Під час навчання для отримання даних використовують розрахунок дисперсії та середньоквадратичного відхилення. Зміни що виникають в дисперсії показують стабільність в навчальному процесі, а нестабільні та різкі перепади показують певні недоліки що могли виникнути під час навчально – виховного процесу.

Дисперсія розраховується за такою формулою:

$$D = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - x)^2}{n}$$

Де: x_1 – бали.

n – загальна кількість балів що аналізується.

\bar{x} – середній бал.

Середньо квадратичне відхилення (міра розсіяння), визначаємо за формулою.

$$\sigma = \sqrt{D}$$

Де: σ = середньоквадратичне відхилення.

D = дисперсія.

Розрахунки за формулами виконано табличним методом.

Щоб навести приклад ми розраховали середній бал, середньоквадратичне відхилення та дисперсію успішності здобувачів освіти.

Середньо квадратичне відхилення балів можливо порівняти після розрахунку коефіцієнта варіації, за формулою.

$$V = \frac{\sigma \cdot 100}{\bar{x}}$$

де: \bar{x} – середній бал.

σ – середньоквадратичне відхилення.

Результати розрахунків середнього балу, коефіцієнта варіації та середньоквадратичного відхилення, для визначення рівня креативності, таких як: оригінальність, швидкість, гнучкість, для здобувачів освіти, на занятті з дисципліни «Основи композиції одягу». Розрахунки виконувалися на основі даних контрольних зрізів, для виявлення рівня креативного розвитку за методикою Е. П. Торренса.

На основі отриманих результатів ми зробили порівняльний аналіз величин середніх балів і коефіцієнтів варіації та зробили висновок, що доводить користь використання розробленого нами робочого зошита. При використанні даного методу рівень креативно – творчих здібностей підвищується.

Зафіксований перепад коефіцієнта варіації та дисперсії, відбувається за умови впровадження в навчально – виховну роботу розробленого робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу», що значно вплинув на розвиток

креативного мислення у здобувачів та кращого засвоєння поданого матеріалу на занятті.

Результати спостереження та опитування підтвердилися.

Нами був проведений по елементний аналіз даних дослідження, для більш об'єктивного оцінювання результатів. Для цього використовувалися критерії оцінювання ефективності навчального процесу.

Під час дослідження засвоєння знань за отриманими нами даними можна побачити що в контрольних групах спостерігалася низька якість відповідей, і виконання найлегших завдань. Натомість в експериментальній групі спостерігалися більш неординарні відповіді на поставлені завдання, з високою якістю знань, та пришвидшений їх розв'язок.

Під час написання магістерської роботи та проведення дослідження нами було проведено ряд робіт.

1. Вивчення навчальної та наукової літератури з даного питання.
2. Проведення бесід та цілеспрямованої роботи з викладачами та здобувачами, а саме с закрійниками 5 розряду.
3. Організація та проведення, експериментальної роботи, з підготовленими матеріалами.
4. Вивчення отриманих нами результатів та підведення підсумків.

Кінцевими результатами нашої експериментальної роботи, із здобувачами на заняттях «Основи композиції одягу», стали результати що показали збільшення балу успішності та рівня креативного розвитку.

Ефективність впровадження робочого зошита з дисципліни «Основи композиції одягу» як ефективної методики у навчанні розвитку креативних здібностей для здобувачів, свідчать наступні твердження.

1. Процес навчання здобувачів з дисципліни «Основи композиції одягу», здійснюється в більшості випадків за традиційною схемою, що може сприяти лиш незначному розвитку креативного потенціалу у здобувачів.

2. Більшість здобувачів професійної освіти мали низькі показники при виконанні запропонованих нами завдань, за методикою Е. Торренса [52].

3. Під час розвитку креативних здібностей здобувачів професійної освіти при вивченні дисципліни «Основи композиції одягу», були помітні як індивідуальні так і групові труднощі.

Отже розвиток креативності здобувачів професійної освіти, під час вивчення дисципліни «Основи композиції одягу», відбувався не тільки вивченням стандартних тем на заняттях, а також впровадженого нами розробленого робочого зошита.

Виконання в процесі навчання завдань з робочого зошита, пов'язаних з методом «асоціацій та аналогій», що надало підвищення якості результативності творчої діяльності особливо на генеруванні нових ідей.

При створенні асоціацій створюються нові виняткові зв'язки між елементами проблеми та їх оточенням, зовнішнім середовищем та особистою історією.

Це все дало змогу формувати у здобувача необхідних знань та вмінь в подальшому його розвитку як в професіональному так і в особистісному плані. Також можна стверджувати що використання як традиційних методів навчання так і творчих, індивідуальних підходів, забезпечує та збільшує розвиток креативного потенціалу здобувачів освіти.

Висновки до другого розділу

Після експериментальної апробації розвитку креативності у здобувачів на заняттях з дисципліни «Основи композиції одягу» можемо зробити наступні висновки:

1. Розвиток креативності здобувачів є важливою складовою частиною під час вивчення даної дисципліни, що дає змогу більш якісно засвоювати матеріал.

2. Ефективним методом для розвитку креативності це застосування в робочому зошиті «евристичного методу», а саме «вільні асоціації», що спрямовані на підвищення якості результативності творчої діяльності.

3. Під час процесу створення здобувачами ескізів моделей одягу, потрібно враховувати кожен ідею запропоновану здобувачем, як прояв його особистих творчих задумів.

4. Під час організації навчально – виховного процесу враховувати індивідуальні особливості кожного здобувача, допомагати в розкритті його креативних здібностей та допомагати в їх розвитку.

5. Під час процесу створення здобувачами ескізів одягу не обмежувати їх в матеріалах, в можливостях проявити свою уяву, спонукати до бачення звичних речей під іншим ракурсом, нестандартним баченням.

6. За допомогою розробленого нами робочого зошита, підвищується можливість креативного розвитку та творчої гармонійної особистості з індивідуальним поглядом на речі, що має змогу пропонувати та створювати нові ідеї та підвищити знання.

Підводячи підсумки за даними нашого експериментального дослідження з розробленим зошитом з дисципліни «Основи композиції одягу», він може бути впроваджений як додатковий ефективний методу розвитку креативності здобувачів професійної освіти.

РОЗДІЛ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ НА ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ОДЯГУ»

3.1. Охорона праці на швейних підприємствах

Згідно з законодавством України, право на безпечні та нешкідливі умови праці визнається одним з найважливіших прав людини як громадянина нашої країни. Реалізація цих прав забезпечується різними інститутами, включаючи правові, соціальні, економічні, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні та лікувально-профілактичні заходи і засоби, що надаються різними установами в країні. Україна була однією з перших країн, яка прийняла законодавство, що комплексно регулює питання охорони праці.

У результаті було затверджено правила, встановлені підзаконними нормативними актами, які створили незалежну сферу трудового законодавства в Україні [39].

Охорона праці має велике економічне значення, оскільки це означає підвищення продуктивності праці, зменшення витрат на лікарняні та компенсацію за важкі та шкідливі умови праці.

Загалом, нормативно-правові акти з охорони праці - це певні правила, стандарти, норми та регламенти. Це також інструкції та різні документи, які мають силу закону і є обов'язковими до виконання. У науковій літературі охорона праці як правова категорія розглядається як у широкому, так і у вузькому розумінні.

Під терміном "охорона праці" розуміють гарантії для працівників та здобувачів, передбачені всіма нормами українського трудового законодавства.

Охорона праці включає в себе різні дисципліни, такі як токсикологія, фізіологія, біологія, біохімія, хімія, механіка, електротехніка, фізика, психологія та епідеміологія.

Згідно з чинним законодавством України, а саме Законом "Про охорону праці", а також відповідно до Положення про Державний комітет України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду, ухваленого постано-

вою Кабінету Міністрів України від 23.11.2006 р., затверджуються Правила охорони праці для підприємств, що займаються швейним виробництвом. Ці Правила поширюються на всі господарюючі суб'єкти, незалежно від їхньої форми власності та підпорядкування, а також на працівників цих підприємств, зайнятих швейним виробництвом, проектуванням, реконструкцією, монтажем і налагодженням [39].

Правила охорони праці спрямовані на забезпечення безпеки під час виконання робіт і технологічних процесів у швейному виробництві. Усі працівники, залучені до проектування, будівництва та експлуатації швейних підприємств, повинні дотримуватися цих вимог. Роботодавці також зобов'язані організовувати безпечні умови праці та контролювати дотримання правил охорони праці на швейних підприємствах. Важливо пам'ятати, що дотримання цих правил є обов'язковим для всіх. Мета яких полягає забезпечити безпеку та здоров'я працівників у швейній галузі [39].

Оскільки під час художнього проектування одягу займаються закрійники, вони повинні дотримуватися заходів безпеки відповідно до своєї кваліфікації.

На заняттях з дизайну одягу, враховуючи специфіку викладання та можливість художнього і технічного моделювання, здобувачі повинні дотримуватися вимог безпеки та ВТО, при поводженні з кравецькими інструментами, такими як голки, нитки, тканини та інші аксесуари.

Вимоги до організації робочих місць.

1. Під час організації робочих місць необхідно керуватися стандартами, такими як ГОСТ "ССБТ. "Робоче місце при виконанні робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги" (ГОСТ 12.2.032-78) і ГОСТ "ССБТ. Робоче місце при виконанні робіт стоячи. Загальні ергономічні вимоги" (ГОСТ 12.2.033-78), а також відповідними нормами з атестації робочих місць за умовами праці [18].

2. Організація робочого місця та його оснащення інструментами і допоміжними пристроями повинні відповідати вимогам типових проектів для відповідної професії та ГОСТ 12.2.061-81 [18].

3. При всіх технологічних процесах необхідно передбачати захист працівників від можливого впливу небезпечних і шкідливих виробничих факторів, зазначених у ГОСТ 12.0.003-74 [18].

Важливою умовою під час організації робочих місць є дотримання зазначених стандартів і норм, що гарантують безпеку та комфорт працівників. Робоче місце має бути адаптоване до конкретної професії, враховуючи ергономічні вимоги.

4. Орган управління (кнопки, рукоятки та інші) потрібно розміщувати на висоті в межах 0,8-1,6 м під час роботи стоячи і 0,6-1,2 м - під час роботи сидячи таким чином, щоб забезпечувати легкий доступ до них. Під час роботи стоячи поблизу робочого місця повинні бути стільці стандартних зразків для відпочинку працівників під час перерви. Стільцями повинні бути забезпечені всі працівники, що працюють стоячи [18].

5. Для забезпечення зручності використання аварійних вимикачів і кнопок дистанційного керування устаткуванням та іншими пристроями необхідно правильно розташовувати їх, щоб вони були доступні в будь-якій робочій позиції [18].

8. Для захисту працівників від травмування поверхні робочих місць повинні бути безпечними.

6. Підлогу в місцях роботи прасувальників слід покрити матеріалами, які запобігатимуть проходженню струму.

7. Ручні операції з голками слід виконувати з використанням спеціальних наперстків, які відповідають розміру пальців працівника. Також слід передбачити пристрої для зберігання голок.

9. Непридатні для роботи стрічкові ножі повинні бути негайно прибрані з робочих місць і поміщені на спеціально відведені місця для їх збирання.

10. Робочі місця, де обслуговуються преси, пароповітряні манекени і стрічкові розкрійні машини, повинні бути обладнані майданчиками для [18].

Важливо дотримуватися заходів безпеки під час роботи працівника швейного виробництва. Ця інструкція застосовується до всіх підрозділів компанії. Вона заснована на таких нормативних актах:

- ДНАОП 0.00-8.03-93 "Затвердження нормативних актів щодо забезпечення безпеки праці на підприємстві",

- ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розроблення інструкцій з безпеки праці",

- ДНАОП 0.00-4.12-99 "Стандартна процедура навчання питань охорони праці" [39].

Перед початком роботи працівник повинен пройти інструктаж за цією інструкцією (первинний інструктаж) і повторювати його кожні 3 місяці (повторний інструктаж). Після інструктажу результати мають бути зафіксовані в "Журналі реєстрації інструктажів з охорони праці" і підписані особою, яка інструктує, і закрійником. Власник підприємства зобов'язаний страхувати робітника від нещасних випадків і професійних захворювань.

У разі отримання закрійником травми з вини власника, йому надається право на відшкодування збитку [18].

Перед початком роботи необхідно виконати певні вимоги безпеки. Перш за все, слід отримати завдання від керівника. Важливо також надіти спеціальний захисний одяг, акуратно заправивши його і забезпечивши правильне закріплення, щоб уникнути звисаючих кінців. Рукава слід застебнути, а волосся прибрати під головний убір. Також необхідний огляд і підготовка робочого місця. Необхідно прибрати всі зайві речі та забезпечити вільний прохід. Важливо також переконатися в достатньому освітленні робочого місця. Для забезпечення безпеки необхідно перевірити надійність кріплення заземлювального дроту до різних пристроїв, таких як розкрійна машина, електродвигун і пускові пристрої. Необхідно також перевірити з'єднувальні колодки на справність, а також переконатися, що немає обірваних або оголених проводів, а ізоляція ціла. Живильний дріт повинен вільно переміщатися по направляючому тросу [39].

Особливу увагу слід приділити правильному встановленню і надійному кріпленню, а також очищенню від бруду і залишків матеріалу напрямної канавки. Справність машини, її пускових пристроїв, пристроїв аварійного зупинення, запобіжних і захисних пристосувань, а також [18].

Вимоги безпеки під час виконання роботи:

Перед використанням сировини (тканини, повсті та іншого), необхідно знизити запобіжний щиток, щоб повністю закрити неактивну частину ножа та активувати блокувальний пристрій.

Під час виконання завдань слід бути уважним, не відволікатися на сторонні справи і розмови, а також не заважати іншим працівникам [18].

Дотримання правил безпеки є невід'ємною частиною професії швейної галузі. Важливо пам'ятати, що не можна торкатися до працюючого обладнання, електроапаратів або оголених проводів. Також не рекомендується відчиняти дверцята розподільних електрощитів і електрошаф, а самостійна заміна електрозапобіжників і електроламп не допускається. Завжди слід бути обережним під час використання обладнання, робота на якому не доручалася, і не вмикати його без дозволу.

Важливо не зберігати горючі матеріали на робочому місці і дотримуватися правил особистої гігієни, утримуючись від вживання їжі на місці роботи і підтримуючи чистоту рук. Під час використання переносної розкрійної машини необхідно захищати струмоведучий дріт, який живить її, від пошкоджень [39].

Крім того, не допускається прямий контакт цього проводу з гарячими, вологими або забрудненими поверхнями.

У разі виникнення раптової зупинки ручної розкрійної машини, таких як заклинювання ножа або зникнення напруги в електромережі, необхідно негайно відключити її від електропостачання. Щоб уникнути механічних пошкоджень, перевантажень, забруднення і впливу вологи, необхідно працювати з ручною розкрійною машиною обережно та не передавати її стороннім особам [39].

Після завершення роботи необхідно дотримуватися певних заходів безпеки. Спочатку відключіть розкрійну машину від електромережі та ретельно очи-

стіть її від пилу і залишків матеріалу. Також не забудьте змастити вузли відповідно до інструкції. Потім приберіть робоче місце, виносячи обрізки і сміття в спеціальне місце і вимкнувши освітлення. Обов'язково закрийте ріжучі частини ножів чохлами і опустіть їхні захисні огороження. Наступним кроком буде зняття та очищення спецодягу, який необхідно покласти у відповідне місце. Не забудьте вимити руки та обличчя, а за можливості прийняти душ. І, нарешті, необхідно доповісти керівнику про всі виявлені недоліки, які виникли в процесі роботи [18].

Забороняється користуватися ручним розкрійним електроінструментом при виникненні несправностей:

1. Пошкодження штепсельних з'єднань з електромережею, електричної ізоляції, захисних гумових трубок на живлячому електропроводі.

2. Пошкодження ковпачків щіткоутримувачів.

3. Нечітка робота електровимикача.

4. Іскроутворення на колекторі, яке супроводжується утворенням на його поверхні кільцевого вогню.

5. Поява диму чи запаху горілої ізоляції.

6. Поява ненормального шуму, гуркоту, вібрації.

7. Поломка чи тріщини на корпусних деталях.

8. На ручних розкрійних машинах заточення вертикального ножа слід робити тільки після її відключення від електромережі і повній зупинці ножа.

9. По закінченні розкрою матеріалу машину слід вимкнути. Переносити її можна тільки у вимкненому стані за умови повної зупинки ножа.

10. При роботі на розкрійних машинах з круглим ножом завжди знаходитись збоку від площини його обертання.

11. При розкрої матеріалу круглим ножом його слід підводити плавно, без ударів.

12. Регулювання розкрійної машини та усунення дефектів слід проводити тільки після відключення її від електромережі та повної зупинки ножа.

13. Заточення круглого ножа слід проводити тільки за допомогою спеціального заточувального пристрою.

14. Інструмент та допоміжні пристрої слід зберігати у спеціально відведеному місці.

15. При залишенні робочого місця хоча б на короткий час, слід вимкнути розкрійну машину з електромережі.

Вимоги безпеки після закінчення роботи

1. Відключити розкрійну машину від електромережі. Очистити її від пилу, шматків матеріалу, зробити змащення вузлів згідно з картою змащування.

2. Прибрати робоче місце. Винести обрізки та сміття у відведене місце. Вимкнути освітлення.

3. Ріжучі частини ножів закрити чохлами (щитками), опустити та зачинити захисні огорожі.

4. Зняти, очистити спецодяг. Укласти його у відведене місце. Вимити руки та обличчя. При можливості прийняти душ.

5. Доповісти керівнику робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

Вимоги безпеки в аварійній ситуації

1. Причинами виникнення аварійної ситуації та нещасного випадку при роботі на розкрійних машинах можуть бути: ураження електричним струмом, поранення ножами, затягування недбало одягнутого одягу рухомими частинами обладнання та інше [39].

2. При виникненні ситуації, що може привести до аварії та нещасного випадку (коротке замикання, поява електричної напруги на корпусі машини, поява запаху горілої гуми, диму та інше), необхідно негайно відключити машину від електромережі; не допускати сторонніх осіб до небезпечної зони.

3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати «швидку медичну допомогу» [39].

Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Під час надання першої медичної допомоги в разі ураження електричним струмом, необхідно негайно звільнити потерпілого від впливу електричного струму. Це можна зробити, відключивши електроустановку від джерела живлення. У разі, якщо відключення неможливе, можна відтягнути потерпілого від струмоведучих частин, зачепившись за його одяг або використовуючи підручний ізоляційний матеріал [39].

Якщо в потерпілого відсутнє дихання і пульс, необхідно негайно розпочати проведення штучного дихання і непрямого (зовнішнього) масажу серця. При цьому слід звернути увагу на стан зіниць. Розширені зіниці вказують на різке погіршення кровообігу в мозку.

У разі такого стану необхідно негайно приступити до поживлення потерпілого та викликати швидку медичну допомогу.

У разі потрапляння стороннього тіла в око слід надати першу допомогу. Якщо в око потрапила дрібна частинка, така як каміння, дерево, метал та інші, її можна видалити, промиваючи око струменем води, спрямованим від зовнішнього кута ока до внутрішнього. У цьому разі можна використовувати склянку з водою або питний фонтанчик. Якщо чужорідне тіло потрапило в рогівку ока, необхідно накрити око стерильною пов'язкою і негайно відправити потерпілого в лікарню [39].

3.2. Техніка безпеки у навчально-виробничих швейних майстернях

Техніка безпеки з охорони праці під час роботи з тканиною[17].

1. Робота з тканиною дозволяється тільки тим, хто пройшов інструктаж на місці роботи, опанував безпечні методи праці та усвідомив вимоги цієї інструкції.

2. Робоче місце повинно бути організовано таким чином, щоб виключити можливість отримання травми працівниками.

3. Використання несправного інструменту суворо заборонено.

4. Усе обладнання в майстерні має бути справним і надійно закріплено.

Вимоги безпеки перед початком роботи

1. Одягніть спеціальний одяг, чи то халат, чи то фартух, і акуратно зав'яжіть волосся косинкою або стрічкою.

2. Підготуйте своє робоче місце відповідно до виду роботи, яку ви будете виконувати. Це може бути розкрій матеріалів, ручна обробка або робота на машинах і прасувальна обробка.

3. Переконайтеся у справності та гостроті ваших ножиць.

4. Дотримуйтеся вимог безпеки під час виконання робіт:

- уникайте контакту грудьми з краєм столу;

- не нахиляйтеся занадто сильно над столом, сидіть прямо;

- утримуйте лікті на відстані 10 см від столу;

- спирайтеся ногами на перекладину або підставку для вашого комфорту;

- під час розкрою та ручної обробки тканини дотримуйтеся таких правил техніки безпеки.

Під час роботи з голками й шпильками:

1. Шийте з наперстком. Вушко голки має збігатися з пластинкою, а гострий кінець повинен виступати з пальців приблизно на чверть довжини голки.

2. Не викидайте голку. Не прилипайте до тканини або вашого одягу.

3 Зберігайте голки та шпильки в певному місці (спеціальній коробці, подушечці тощо). Ніколи не кладіть голки або шпильки до рота.

4. Не використовуйте голку замість шпильки.

5. Не використовуйте голки для шиття іржі.

6. Прикріпіть викрійку і тканину до загострених кінців шпильок, звернених від вас.

7. При шитті вручну не використовуйте нитки довжиною 80-90 см.

Під час роботи з ножицями:

1) Використовуйте ножиці тільки для призначеного їх використання.

2) Не залишайте ножиці без нагляду, особливо в присутності дітей.

3) Перевірте, чи немає пошкоджень або виривання лез ножиць перед використанням.

- 4) Не використовуйте ножиці для відкривання упаковок або інших матеріалів, для яких вони не призначені.
- 5) Завжди тримайте руки подалі від лез ножиць під час роботи.
- 6) За необхідності використання ножиць з великими обрізками, використовуйте рукавички для захисту рук.
- 7) Не використовуйте ножиці, які мають пошкодженими ручки або механізм.
- 8) Зберігайте ножиці в безпечному місці, подалі від дітей і відкритого вогню.
- 9) Регулярно підтримуйте ножиці в хорошому стані, чистіть їх від залишків матеріалів і змащуйте потрібними мастилами.
- 10) Не використовуйте ножиці, які стають неправильно, не закриваються або розривають матеріали замість різання.
- 11) Під час використання електричних ножиць, завжди дотримуйтеся інструкцій та безпеки використання.
- 12) Будьте обережні, щоб не порізатися або не травмувати себе під час використання ножиць.
- 13) У разі невмілого використання або відчуття дискомфорту під час використання ножиць, зверніться до фахівця для отримання допомоги.

Після закінчення роботи необхідно вимкнути всі електричні прилади та відключити їх від мережі. Важливо перевірити, що всі вікна та двері надійно зачинені та замкнені. Треба також вимкнути все освітлення. Необхідно винести сміття. Важливо прибрати все обладнання та матеріали, які можуть створювати перешкоди або перешкоджати проходженню інших людей.

Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

1. У разі отримання травми на руках або інших частинах тіла, негайно припиніть свою роботу і повідомте про це свого керівника. Майстер надаватиме необхідну першу допомогу, а також, у разі потреби, викличе екстрену медичну допомогу за номером телефону 103.

2. У разі загоряння електродротів, насамперед необхідно відключити рубильник електрообладнання, яке підтримує подачу електрики, а також використовувати порошковий вогнегасник або сухий пісок для гасіння полум'я. Якщо ситуація вимагає, не забудьте викликати пожежну службу за номером 102. Здобувачам слід негайно покинути майстерню та знайти безпечне місце для перебування.

Техніка безпеки та під час виконання лабораторно-практичних робіт.

Під час лабораторно-практичних робіт необхідно враховувати небезпеки, які можуть виникнути. Ось деякі з них:

1. Можливість отримати незначні порізи від гострих інструментів.
2. Ризик отримати травму ноги від інструменту, що падає.
3. Потенційна небезпека отримати ураження електричним струмом, особливо якщо відсутнє занулення, заземлення або є проблеми з електропроводкою.
4. Можливість отримати травму внаслідок неправильного поводження з інструментом.

Для запобігання травм і небезпечних ситуацій необхідно дотримуватися таких правил:

1. Працюйте тільки зі справним обладнанням та інструментами, щоб уникнути можливих нещасних випадків.
2. Якщо ви виявили будь-які несправності, негайно повідомте про це вашого безпосереднього викладача.
3. Підтримуйте технологічну дисципліну і порядок на робочому місці, щоб уникнути можливих небезпек.
4. Обережно поведіться з устаткуванням, інструментами та матеріалами, щоб уникнути їх пошкодження або поломки.
5. Дотримуйтесь вимог з особистої гігієни, щоб запобігти можливим інфекціям або захворюванням.
6. Виконуйте тільки ту роботу, яка була вам доручена вашим викладачем, щоб уникнути можливих помилок або нещасних випадків.

Вимоги безпеки перед початком роботи.

1. Ознайомтеся в майстерні з написами, плакатами, знаками безпеки і правилами, що стосуються безпечної роботи, які електрообладнання.

2. Одягніть спецодяг.

3. Перевірте справність інструментів і приладів.

4. Упорядкуйте інструменти та обладнання.

Вимоги безпеки під час виконання робіт.

1) При виконанні завдання дотримуйтесь послідовності.

2) Використовуйте справний інструмент за призначенням.

3) Операції, пов'язані з технологічним процесом, проводьте у відповідних місцях.

4) Не допускайте захаращення робочого місця.

5) Не відволікайтеся під час роботи, використовуйте правильні методи виконання завдань.

6) Дбайливо поведіться з обладнанням, інструментами та матеріалами.

Після закінчення роботи слід дотримуватися певних заходів безпеки. По-перше, важливо передати всі матеріали, інструменти та обладнання, які були надані вам, черговому або викладачеві. Це допоможе уникнути втрати та пошкодження обладнання. По-друге, необхідно перевірити стан інструментів і повернути їх у відведене місце. Це гарантує їхнє збереження та запобігає можливим травмам. Крім того, важливо прибрати своє робоче місце і залишити його в порядку, щоб наступний користувач міг почати роботу без проблем. Також необхідно привести до ладу свій одяг і видалити з нього всі сліди роботи. Це допоможе зберегти чистоту і порядок.

У разі виникнення травм або пожежі, слід негайно зв'язатися з викладачем, повідомивши його про подію. У разі нещасного випадку необхідно надати першу допомогу потерпілому і вжити відповідних заходів для надання йому медичної допомоги.

Вимоги безпеки під час повітряної тривоги

Початкові заходи:

При отриманні сигналу про надзвичайну ситуацію в закладі освіти, першим кроком є активація наявної системи оповіщення.

Відповідальна особа повинна негайно увімкнути її. Далі викладачеві необхідно негайно повідомити здобувачів про загрозу, що виникла, і припинити заняття.

Організація евакуації здобувачів у захисну споруду має бути скоординована відповідальною особою спільно з викладачем.

Здобувачі мають бути організовані таким чином, щоб негайно залишити кабінет і рухатися до захисної споруди. Якщо простір для пересування обмежений, здобувачі мають залишати приміщення групами.

Відповідальні особи, які відповідають за евакуацію, повинні попередньо перебувати в певних місцях і допомагати в організації та управлінні швидким рухом до захисної споруди.

Також необхідно, щоб медичний працівник перебував у спеціально відведеному для нього місці, щоб забезпечити швидку медичну допомогу.

Відповідальні особи, які відповідають за процес евакуації, мають перебувати біля виходу із захисної споруди, щоб контролювати порядок у сховищі та швидко реагувати в разі відсутності будь-кого.

Коли сигнал тривоги зазвучить, учні, які перебувають на території навчального закладу, повинні під керівництвом викладача або самостійно попрямувати до захисної споруди. При вході до сховища відповідальні особи повинні організувати швидке і безпечне зайняття місць здобувачами. Після того, як усі займуть свої місця, відповідальний за групу повинен переконатися в присутності всіх учасників. Під час перебування в захисній споруді викладачі та відповідальні особи повинні вжити заходів для заспокоєння всіх присутніх.

Отже охорона праці є важливим компонентом у роботі як на підприємстві так і у виробничих майстернях, дотримання цих правил гарантує хоч і повне, але достатнє забезпечення безпечних умов праці, що збільшує продуктивність та якість роботи.

Висновки до третього розділу

Охорона праці - це сфера, де держава, незважаючи на свою високу ефективність, не в змозі повністю захистити працівників від професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві та зменшити вплив шкідливих факторів.

Охорона праці є дуже важливою частиною трудової діяльності людини. Безпека та гігієна праці є дуже важливим фактором для працівників.

Її основна мета - створення безпечних умов на робочому місці. Дотримання всіх вимог дозволяє зменшити або повністю нейтралізувати шкідливі фактори та небезпечні ситуації, які можуть виникнути на робочому місці.

Основні нормативно-правові акти з охорони праці формуються системою Особливої частини трудового права України і зосереджені в таких нормативно-правових актах, як Закон України "Про охорону праці", Кодекс законів про працю України, Основні положення законодавства України про охорону праці, а також у додатках до цих законів, положеннях про охорону праці, стандартах та забезпеченні безпечних умов праці. Існує низка нормативно-правових актів щодо дотримання спеціальних положень про забезпечення безпечного середовища праці.

Пріоритетним напрямком охорони праці є створення відповідних служб з конкретними обов'язками та функціями для забезпечення співпраці, надання необхідної інформації, запобігання травматизму, надання консультацій, розслідування та обліку нещасних випадків і професійних захворювань.

Для забезпечення безпечних умов праці як для здобувачів, так і для працівників мають велике значення у сфері трудового права в Україні. Це призводить до захисту трудових ресурсів та покращення професійної діяльності та здоров'я.

Висновки

В результаті поставленої та виконаного та виконаного нами завдання ми можемо зробити такі висновки.

Аналізуючи питання креативності з точки зору психолого-педагогічної літератури, можна сказати, що питання креативності цікавить багатьох науковців як в Україні, так і за кордоном. Виходячи з висновків науковців, можна сказати, що їхні погляди розходяться: одні стверджують, що рівень креативності не залежить від розвитку інтелекту, а інші стверджують, що креативність - це природна частина людської природи і є вродженою здатністю особистості.

У цій магістерській роботі було проаналізовано креативність як важливий фактор професійного розвитку здобувачів освіти. Дослідження показало, що здобувачі найефективніше розвивають свої творчі здібності в процесі продуктивної творчої діяльності.

На констатувальному етапі дослідження творчий потенціал здобувачів перебував на досить низькому рівні, що було пов'язано з невпевненістю в собі, поганою перспективою та низьким інтересом до предметів і особистісного розвитку.

Аналіз результатів цього етапу довів необхідність впровадження таких навчальних матеріалів, як робочі зошити. Тому було розроблено робочий зошит з дисципліни "Основи композиції одягу" для активізації творчих здібностей здобувачів. Виконання запропонованих завдань не тільки підвищує зацікавленість здобувачів, а й дозволяє повторити та глибше запам'ятати вивчене.

Це пов'язано з тим, що сучасні фахівці повинні відрізнитися оригінальністю, нестандартними підходами до вирішення різних завдань, створенням затребуваної продукції та конкурентоспроможністю на ринку праці.

Вивчення та аналіз різноманітних літературних джерел з проблеми дослідження розвитку креативності у процесі професійного становлення дозволили нам виявити педагогічний потенціал використання робочих зошитів як засобу стимулювання розвитку креативності з метою удосконалення процесу формування професійних компетентностей майбутніх кваліфікованих робітників.

Основою розвитку креативності є вирішення здобувачами творчих завдань. У нашому дослідженні ми запропонували робочий зошит як вид методу і розмістили в ньому завдання, які допомагають здобувачам розвивати свою креативність.

Це пов'язано з тим, що він створений на основі евристичного методу - спеціальної методики, яка допомагає здобувачам відкривати для себе нове. Після вивчення методу було зроблено висновок, що використання методу "асоціацій та аналогій", який генерує продуктивне мислення для вирішення проблем, значно підвищує ефективність творчої діяльності, особливо на етапі генерування нових ідей.

Таким чином, у процесі утворення асоціацій встановлюються нові, неординарні зв'язки між компонентами розв'язуваної задачі та елементами середовища, зовнішнього світу, а також минулого і теперішнього досвіду особистості здобувача.

Отже, підсумовуючи результати дослідження та експерименту, можна сказати, що впровадження робочих зошитів суттєво вплинуло на розвиток рівня креативності здобувачів, розкривши їх як оригінальних творців різних моделей, зробивши їх більш самостійними та творчими у своїй роботі, досліджуючи нові шляхи вирішення проблем та проявляючи помітний інтерес до роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Батраченко Н. В., Головінов В. П., Каменева Н.М. Технологія виготовлення жіночого одягу : підручник для учнів проф.-техн. навч, закладів. Київ : Вікторія, 2000. 512 с.
2. Бех І. Д. Особистісно-зорієнтоване виховання : науково-метод посібник. Київ : ІЗМН, 1998. 204 с.
3. Бобир О. В. Особистісні характеристики юнацтва з різними формами обдарованості. Дніпропетровськ : Дніпропетровський національний університет, 2005. 198 с.
4. Бондар В. І. Дидактика : підручник. Київ : Кондор, 2005. 264 с.
5. Бондар К. І. Практикум з технології швейних виробів : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2004. 94 с.
6. Борецька Є. Я. Моделі одягу : навчальний посібник. Львів : Світ, 2000. 344 с.
7. Борецька Є. Я., Малюга П. М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу. Київ : Вища школа, 1992. 367 с.
8. Васильківська О. І. Розробка методу пректування базових конструкцій нових форм одягу на основі принципів трансформації. Київ : Київський держ.ун-т технологій та дизайну, 2000. 20с.
9. Винокурова Л. Е., Васильчук М.В., Гаман М. В. Основи охорони праці : підручник для проф.-техн. навч, закладів. Київ : Вікторія, 2005. 344 с.
10. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : методичний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
11. Власова О. І. Педагогічна психологія. Київ : Либідь, 2005. 400 с.
12. Вознюк Н. М. Етико-педагогічні основи формування особистості : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 196 с.
13. Вознюк О. В. Розвиток особистості педагога в умовах цивілізаційних змін: теорія і практика : Монографія. Житомир : Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2013. 614 с.
14. Волкова Н. П. Педагогіка. Київ : Академія, 2003. 576 с.

15. Головіна М. В., Михайлець В. М. Технологія крою та шиття. Київ : Техніка, 1998. 304 с.
16. Головіна М. В. Сучасне оздоблення одягу. Київ : Техніка, 1977. 152 с.
17. Гріффітс Кріс, Кості Мілена Посібник із креативного мислення. Харків : Фабула, 2020. 288 с.
18. ДСТУ 2162-93. Видання. Технологія швейного виробництва. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-01-01]. Вид. оф. Київ, 1995. 23 с.
19. Карпенко Н. А. Психологія творчості : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 156 с.
20. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1997. 304 с.
21. Клепіков О. І., Кучерявий І. Т. Основи творчості особи. Київ : Вища школа, 1996. 152 с.
22. Климчук Л. В. Швейна справа. Київ : Освіта, 1991. 176 с.
23. Кодекс цивільного захисту України № 34-35. Дата оновлення 05.10.2023. Київ, 2013.
24. Колосніченко М. В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу : навчальний посібник Київ : КНУТД, 2011. 238 с.
25. Колосніченко М. В., Пашкевич К. Л., Кротова Т. Ф. Дизайн одягу в полікультурному просторі : Монографія. Київ : КНУТД, 2020. 268 с.
26. Колосніченко М. В., Процик К. Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу : навчальний посібник. Київ : КНУТД, 2011. 238 с.
27. Кривопишина О. А. Психологія літературної творчості в юності. Суми : Видавництво СумДУ, 2009. 448 с.
28. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. А. Педагогіка : підручник. Київ : Знання-Прес, 2003. 418 с.
29. Кулешова С. Г., Луцевська О. М. Лабораторний практикум з основ композиції : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2017. 117 с.
30. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 128 с.

31. Кучер В. О., Степура А. О. Обладнання швейного виробництва : Навчальний посібник для ПТНЗ. Київ : Вікторія, 2001. 416 с.
32. Лазур К. Р. Швейне матеріалознавство. Львів : Світ, 2003. 240 с.
33. Литвин В. Г., Степура А. О. Конструювання швейних виробів : підручник для ПТУ. Київ : Вікторія, 2008. 320 с.
34. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: основні положення : навчальний посібник. Київ : «ЕксОб», 2001. 304 с.
35. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Харків : Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 2009. 215 с.
36. Майорова І. Г. Використання робочих зошитів як засобу підвищення ефективності професійної підготовки : метод. рекомендації. Донецьк : ППО. ІПП УМО, 2012. 40 с.
37. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія : навчальний посібник для студентів вузів. Суми : Університетська книга, 2019. 352 с.
38. Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 р. №419. Дата оновлення 08.09.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06>
39. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2695-ХІІ. Дата оновлення 01.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
40. Равлюк Т. А. Діагностика та раннє виявлення творчих здібностей учнів. Львів : Вісник Львів. ун-ту., 2005. 118 с.
41. Радкевич В. О. Матеріалознавство швейного виробництва : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1995. 96 с.
42. Радкевич В. О. Моделювання одягу : підручник. Київ : «Вікторія», 2000. 352 с.
43. Рибалко В. В. Психологія особистісно орієнтованої професійної підготовки учнівської молоді : науково-методичний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. 388 с.

44. Савка Л. В. Конструювання та моделювання швейних виробів. Легкий одяг: навчальний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013. 120 с.
45. Савка Л. В. Технологія виготовлення швейних виробів: навчальний посібник. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2012. 232 с.
46. Семенова А. В., Гурін Р. С., Осипова Т. Ю. Основи психології і Педагогіки : навчальний посібник. Київ : Знання, 2006. 319 с.
47. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : підручник. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
48. Сисоєва С. О. Теоретичні і методичні основи підготовки вчителя до формування творчої особистості учня. Київ : Міленіум, 1998. 40 с.
49. Славінська А. Л. Методи типового проектування одягу : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2008. 59 с.
50. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: навчальний посібник. Київ : «Академвидав», 2005. 520 с.
51. Сушан А. Т. Інженерне проектування швейних виробів : навчальний посібник. Київ : Арістей, 2008. 172 с.
52. Тест творчого мислення П. Торренса : інструкція, обробка інформації. URL: <https://dytpsyholog.com/2015/07/01/тест-творчого-мислення-п-торренса-інс/> (дата звернення: 15.12.2022).
53. Туранська В. Д., Комарова А. М. Моделювання фасонів жіночого легкого одягу. Київ : Техніка, 1995. 160 с.

ДОДАТКИ

I. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу

(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

- 1. Професія:** 7435 Закрійник
- 2. Кваліфікація:** закрійник 5-го розряду
- 3. Кваліфікаційна характеристика**

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Розкроює перед пошиттям та перекроює під час ремонту, оновленні, перешитті виробів одягу пальтово-костюмного та платтяного асортименту, виробничого одягу зі зніманням мірок за силуетними основами лекал, одержаних від моделюючих організацій. Вибирає фасони виробів, приміряє вироби на фігурі замовника, робить крейдування та підрізує деталі після примірки. Здає готові вироби замовникам. Погоджує із замовником характер ремонту виробів одягу пальтово-костюмного та платтяного асортименту, виробничого одягу. Виявляє дефекти матеріалів або виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки під керівництвом закрійника вищої кваліфікації. Розкроює перед пошиттям та перекроює під час ремонту поясних виробів, спідниці по лекалам, або шляхом побудови креслень деталей безпосередньо на матеріалі, вибирає фасони з зарисовкою їх у паспорт замовлень, знімає мірки із фігури замовника. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів. Приміряє вироби на фігурі замовника у процесі виготовлення, крейдування та підрізання деталей після примірки. Інструктує робітників, перевіряє якість готових виробів за естетичними та конструктивно-ергономічними показниками. Здає готові вироби замовникам, погоджує із замовником характер ремонту поясних виробів. Виявляє самостійно дефекти матеріалів або виробів, принесених для ремонту.

Повинен знати: основи конструювання та розкрою; технологію розкрою, пошиття, ремонту, оновлення та перешивання виробів пальтово-костюмного та платтяного асортименту, виробничого одягу; сучасний напрям моделювання; властивості матеріалів, які використовуються; прогресивні методи конструювання та розкрою; технологію розкрою, пошиття та ремонт поясних виробів виробів; особливості вибору фасонів, матеріалів, конструювання, моделювання виробів на замовників різного віку, фігури та зовнішності; способи раціонального використання матеріалів та норми витрат матеріалів на вироби; техніку зарисовки фасонів; чинну технічну документацію; організацію пошиття за умови виконання роботи з розподілом та без розподілу праці; увесь обсяг робіт незалежно від виконання комплексу робіт одним або декількома закрійниками, які працюють з розподілом праці.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією закрійника 4 розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Розробка конструкцій, розкрій , підготовка та проведення примірок поясних виробів (спідниця, жіночі, чоловічі брюки) різних моделей, з урахуванням властивостей тканин, особливостей фігури та призначення.
2. Розробка конструкцій, розкрій , підготовка та проведення примірок плечових виробів (чоловіча сорочка, блуза, жакет, сукня) різних моделей, з урахуванням властивостей тканин, особливостей фігури та призначення.
3. Контроль якості, видача готового виробу.

Порівняльна таблиця завдань та обов'язків кваліфікаційної характеристики та професійних профільних компетентностей

Код компетентності	Найменування компетентності	Згідно з ДКХП, розряд 3
ЗАКР – 5.1	Конструювання та розкрій поясних виробів	

ЗАКР – 5.1.1	Визначення складу, властивостей матеріалів та їх впливу на підбір матеріалів для поясних виробів	Види, призначення та властивості матеріалів, які використовуються; вплив фізико-механічних та технологічних властивостей матеріалів на розробку конструкцій зазначеного асортименту. Виявляє дефекти матеріалів
ЗАКР – 5.1.2	Дотримання технічних вимог до розкроювання матеріалів для поясних виробів	Знає способи раціонального використання матеріалів та норми витрат матеріалів на виробі; технічні вимоги до розкроювання деталей виробів поясного одягу; порядок оформлення технологічної документації. Організацію пошиття за умови виконання роботи з розподілом та без розподілу праці, увесь обсяг робіт незалежно від виконання комплексу робіт одним або декілька закрійниками, які працюють з розподілом праці
ЗАКР – 5.1.3	Виконання моделювання і художнього оформлення поясних виробів	Знає сучасний напрям моделювання, особливості вибору фасонів, моделювання виробів

		на замовників різного віку, фігури та зовнішності, техніку зарисовки фасонів
ЗАКР – 5.1.4	Розробка конструкцій та розкрій спідниць	Знає прогресивні методи конструювання. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів. Виявляє дефекти матеріалів або виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки; перекроює під час ремонту по лекалам
ЗАКР – 5.1.5	Розробка конструкцій та розкрій жіночих брюк	Знає прогресивні методи конструювання. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів. Виявляє дефекти виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки; перекроює під час ремонту по лекалам
ЗАКР – 5.1.6	Розробка конструкцій та розкрій чоловічих брюк	Знає прогресивні методи конструювання. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів. Виявляє самостійно виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки; перекроює під час ремонту по лекалам

ЗАКР – 5.1.7	Виконання примірок поясних виробів	Приміряє вироби на фігурі замовника у процесі виготовлення, крейдує та підрізає деталі після примірки. Інструктує робітників
ЗАКР – 5.1.8	Видача готового виробу	Перевіряє якість готового виробу за естетичними та конструктивно-ергономічними показниками
ЗАКР – 5.2	<i>Конструювання та розкрій плечових виробів</i>	
ЗАКР – 5.2.1	Визначення складу, властивостей матеріалів та їх впливу на підбір матеріалів для плечових виробів	Види, призначення та властивості матеріалів, які використовуються; вплив фізико-механічних та технологічних властивостей матеріалів на розробку конструкцій зазначеного асортименту. Виявляє дефекти матеріалів
ЗАКР – 5.2.2	Дотримування технічних вимог до розкроювання матеріалів для плечових виробів	Знає способи раціонального використання матеріалів та норми витрат матеріалів на вироби; технічні вимоги до розкроювання деталей виробів плечового одягу; порядок оформлення технологічної документації. Організацію пошиття за умови

		виконання роботи з розподілом та без розподілу праці, увесь обсяг робіт незалежно від виконання комплексу робіт одним або декількома закрійниками, які працюють з розподілом праці
ЗАКР – 5.2.3	Виконання моделювання і художнього оформлення плечових виробів	Знає сучасний напрям моделювання, особливості вибору фасонів, моделювання виробів на замовників різного віку, фігури та зовнішності, техніку зарисовки фасонів
ЗАКР – 5.2.4	Розробка конструкцій та розкрій сукні, блузи, жакета	Знає прогресивні методи конструювання. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів. Виявляє самостійно виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки; перекроє під час ремонту по лекалам
ЗАКР – 5.2.5	Розробка конструкцій та розкрій чоловічої сорочки	Знає прогресивні методи конструювання. Виготовляє лекала для розкрою виробів вибраних фасонів Виявляє самостійно виробів, принесених для ремонту,

		оновлення, перешивки; перекроює під час ремонту по лекалам
ЗАКР – 5.2.6	Виконання примірок плечових виробів	Приміряє вироби на фігурі замовника у процесі виготовлення, крейдує та підрізає деталі після примірки. Інструктує робітників
ЗАКР – 5.2.7	Видача готового виробу	Перевіряє якість готового виробу за естетичними та конструктивно-ергономічними показниками

4. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Закрійник 5-го розряду

4.1. При продовженні професійно-технічної освіти

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Закрійник 4-го розряду.

4.2. При підвищенні кваліфікації

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Закрійник 4-го розряду; стаж роботи за професією Закрійник 4-го розряду не менше 1 року.

4.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Закрійник 5-го розряду.

5. Сфера професійного використання випускника

КВЕД ДК 009:2010: 14. **Виробництво одягу. 14.1. Виробництво одягу, крім хутряного. 14.12. Виробництво робочого одягу. 14.14 Виробництво спіднього одягу**

6. Специфічні вимоги

6.1. Вік: прийняття на роботу здійснюється відповідно до законодавства.

6.2. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затверджених наказом МОЗ України № 256 від 29.12.1993).

6.3. Медичні обмеження.

7. Типова програма з підготовки за професією Закрійник 5-го розряду

«Розробка конструкцій та розкрій легкого одягу

(поясних та плечових виробів)»

Код	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
Модуль «ЗАКР – 5.1»		
<i>Конструювання та розкрій поясних виробів</i>		
БК.4	Дотримання правил безпечної праці в галузі	<p>Знати:</p> <p>правила галузевої безпеки; інструкції з охорони праці; безпечні методи виконання робіт на виробничій ділянці</p> <p>Уміти:</p> <p>надавати першу медичну допомогу</p>
ЗА-КР – 5.1.1	Визначення складу, властивостей матеріалів та їх впливу на підбір матері-	<p>Знати:</p> <p>властивості сучасних матеріалів в залежності від призначення виробу</p> <p>вплив фізико-механічних та технологічних властивостей матеріалів на розробку конструкцій по-</p>

	алів для поясних виробів	ясних виробів Уміти: підбрати пакет матеріалів відповідно до моделі визначати якість швейних матеріалів; виявляти дефекти матеріалів
ЗА- КР – 5.1.2	Дотримування технічних вимог до розкроювання матеріалів для поясних виробів	Знати: способи раціонального використання матеріалів та норми витрат матеріалів на вироби; технічні вимоги до розкроювання деталей виробів поясного одягу; порядок оформлення технологічної документації Уміти: розкроювати деталі виробів поясного одягу з тканин в клітинку, смужку, з набивним малюнком, ворсом тощо
ЗА- КР – 5.1.3	Виконання моделювання і художнього оформлення поясних виробів	Знати: сучасний напрям моделювання; особливості вибору фасонів, моделювання виробів на замовників різного віку, фігури та зовнішності; техніку зарисовки фасонів; лінії в одязі; пропорції в одязі; тканини в одязі; колір в одязі; ритм в одязі; оздоблення в одязі; прийоми технічного моделювання Уміти: моделювати спідниці зі складками, з кокетками, з драпіруваннями, підрізами, з асиметричним розміщенням деталей та спідниці - брюк з урахуванням напрямку моди; моделювати жіночі, чоловічі брюк різних фасонів

		<p>з урахуванням напрямку моди;</p> <p>моделювати рукава із збільшеним об'ємом у верхній частині, із збільшеним об'ємом у нижній частині, із рельєфами, з підрізами;</p> <p>моделювати вироби жіночого легкого одягу на основі корсетних виробів</p>
ЗА- КР – 5.1.4	Розробка конструкцій та розкрій спідниць	<p>Знати:</p> <p>види та форми сучасних спідниць, їх характеристики;</p> <p>вихідні дані для конструювання;</p> <p>конструювання прямої, конічної та кльошної спідниць, спідниці в складки, спідниці-брюки;</p> <p>технічне моделювання</p> <p>Уміти:</p> <p>виконувати побудову креслень деталей спідниць різних форм та конструкцій, їх технічного моделювання.</p> <p>виконувати побудову креслень деталей спідниць-брюк різних форм та конструкцій, їх технічного моделювання;</p> <p>знімати мірки та проводити їх аналіз з урахуванням особливостей фігури;</p> <p>визначати баланс та стрункість фігури;</p> <p>проводити контроль якості обміру фігури;</p> <p>виготовляти базові лекала спідниць;</p> <p>виконувати моделювання спідниць з кокетками, підрізами, рельєфами, складками;</p> <p>виконувати розкрій спідниць з тканин в клітку, смужку, з набивним малюнком, ворсом;</p> <p>вміти виявляти дефекти виробів та матеріалу, по-</p>

		<p>годжувати з замовником характер ремонту спідниць, спідниць-брюк;</p> <p>виявляти дефекти матеріалів або виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки; перекроювати під час ремонту по лекалам;</p> <p>виготовляти лекала для розкрою виробів вибраних фасонів</p>
<p>ЗАК Р – 5.1.5</p>	<p>Розробка конструкцій та розкрій жіночих брюк</p>	<p>Знати:</p> <p>вихідні дані для конструювання жіночих брюк розрахунок та побудову креслення класичних жіночих брюк;</p> <p>знати розрахунок та побудову креслення класичних жіночих брюк наповненої форми</p> <p>особливості конструювання виробничих брюк</p> <p>Уміти:</p> <p>виконувати побудову креслень деталей жіночих брюк різних форм та конструкцій, їх технічного моделювання в залежності від призначення;</p> <p>знімати мірки та проводити їх аналіз з урахуванням особливостей фігури;</p> <p>виконувати вибір прибавок в залежності від ступеня прилягання брюк, з урахуванням особливостей тканини;</p> <p>виконувати розрахунок та побудову, розкрій жіночих брюк для жінок з випуклістю живота;</p> <p>виконувати розрахунок та побудову, розкрій жіночих брюк для вагітних;</p> <p>виконувати розрахунок та побудову, розкрій виробничих жіночих брюк;</p>

		<p>розкроювати вироби з тканин в клітку, смужку, з набивним малюнком, ворсом;</p> <p>погоджувати із замовником характер ремонту;</p> <p>виявляти дефекти матеріалів або виробів, принесених для ремонту, оновлення, перешивки;</p> <p>виготовляти лекала для розкрою виробів вибраних фасонів</p>
<p>ЗАК</p> <p>Р –</p> <p>5.1.6</p>	<p>Розробка конструкцій та розкрій чоловічих брюк</p>	<p>Знати:</p> <p>вихідні дані для побудови конструкції;</p> <p>розрахунок та побудову креслення класичних чоловічих брюк;</p> <p>розрахунок та побудову креслення класичних чоловічих брюк наповненої форми</p> <p>особливості конструювання виробничих брюк</p> <p>Уміти:</p> <p>виконувати побудову креслень деталей чоловічих брюк різних форм та конструкцій, їх технічного моделювання;</p> <p>знімати мірки та проводити їх аналіз з урахуванням особливостей фігури;</p> <p>виконувати розрахунок, побудову чоловічих брюк з урахуванням особливостей фігури, тканини;</p> <p>розкрій виробничих брюк;</p> <p>розкроювати вироби з тканин в клітку, смужку, з набивним малюнком, ворсом;</p> <p>вміти виявляти дефекти виробів та матеріалу, погоджувати з замовником характер ремонту чоловічих брюк;</p> <p>перекроювати під час ремонту;</p>

		виготовляти лекала для розкрою виробів вибраних фасонів
ЗА- КР – 5.1.7	Виконання примірок поясних виробів	<p>Знати:</p> <p>визначення ускладнюючих елементів, додаткового об'єму робіт, термінів примірок і кінцевого виготовлення виробу;</p> <p>правила підготовки виробу до примірки;</p> <p>особливості волого – теплової обробки жіночих, чоловічих брюк в залежності від ступеня прилягання, властивостей тканин;</p> <p>послідовність проведення примірки;</p> <p>умовні позначення на деталях, які підлягають уточненню та волого-тепловій обробці</p> <p>Уміти:</p> <p>проводити примірку виробів на фігурі замовника;</p> <p>уточнювати контури ліній деталей після примірки;</p> <p>вносити зміни з метою уточнення довжини та ширини виробу;</p> <p>вносити зміни в конструкцію;</p> <p>попереджати дефекти виробу</p>
ЗА- КР – 5.1.8	Видача готового виробу	<p>Знати:</p> <p>вимоги контролю якості виробу</p> <p>Уміти:</p> <p>проводити аналіз конструкторських дефектів готового виробу та їх усувати;</p> <p>перевіряти якість готового виробу за естетичними та конструктивно-ергономічними показниками;</p> <p>упаковувати та видавати готові вироби замовникам</p>

Анкета для здобувачів освіти

До вашої уваги пропонується анкета на визначення ставлення здобувачів до дисципліни «Основи композиції одягу» та до творчості в цілому.

Позначкою «+» відмітьте один із варіантів відповіді на кожне запропоноване питання.

Питання анкети:

1. Ваше прізвище, ім'я _____

2. Вік _____

3. Ваш заклад освіти _____

4. Професія та група в якій ви навчаєтесь _____

5. Чи подобається вам ваша спеціальність?

а) так;

б) ні;

в) так, але лише де в чому.

6. Чи подобається вам створювати щось нове, незвичне?

а) так;

б) ні;

в) так, але лише де в чому.

7. Чи подобається вам дисципліна «Основи композиції одягу»:

а) так;

б) ні;

в) так, але лише де в чому

8. Які засоби навчання вам більше подобаються?

а) робочі зошити;

б) книги;

в) посібники.

9. Чи є у вас бажання вивчати новітні способи композиції одягу?

- а) так;
- б) ні;
- в) усе залежить від бажання.

10. Вам доводиться займатися незнайомою справою? Чи відчуваєте ви бажання досягти в ній досконалості?

- а) так;
- б) будете задоволені тим, чого встигли досягти;
- в) так, але тільки якщо вам це подобається.

11. Якщо справа, яку ви не знаєте, вам до вподобань, чи хочете ви знати про неї все?

- а) так;
- б) ні, ;
- в) так, але лише де в чому.

12. Коли вас спіткає невдача, то:

- а) певний час наполягаєте на своєму, всупереч здоровому глузду;
- б) облишите цю справу (розумієте, що вона не реальна);
- в) продовжуєте робити свою справу, навіть коли стає очевидним, що перешкоди нездоланні.

13. Чи пробуджують заняття із «Основи композиції одягу» цікавість до оволодіння даною професією.

- а) так;
- б) ні;
- в) так, але лише де в чому

14. Як ви відноситеся до застосування робочих зошитів з дисципліни «Основи композиції одягу».

- а) позитивно;
- б) негативно;
- в) байдуже.

15. Чи любляете ви створювати нові моделі одягу.

- а) так;
- б) ні;
- в) дуже рідко.

16. Чи шиеєте ви власно змодельований одяг?

- а) так;
- б) ні;
- в) дуже рідко.

17. Чи маєте ви бажання в подальшому розвиватися у професійному плані?

- а) так;
- б) ні;
- в) мені байдуже.

18. Чи зацікавило б вас використання робочого зошиту з креативними завданнями як завершення вивчення теми програми?

- а) так;
- б) ні;
- в) байдуже.

Дякуємо за відповіді!

Анкета для викладачів

До вашої уваги пропонується анкета на визначення педагогічного підходу та оцінки креативності здобувачів освіти.

Ваші відповіді на запитання цієї анкети допоможуть у розв'язанні проблеми питання розвитку креативності здобувачів професійної освіти.

Позначкою «+» відмітьте один із варіантів відповіді на кожне запропоноване питання.

1. Ваше прізвище, ім'я _____
2. Вік _____
3. Ваш заклад освіти _____
4. Вкажіть який у Вас стаж науково-педагогічної діяльності
 - а) 0 - 5 років
 - б) 5 - 10 років
 - в) 10 - 15 років
 - г) більше 15 років
5. Чи вважаєте Ви важливим розвиток креативності здобувачів під час занять з дисципліни «Основи композиції одягу»?
 - а) так;
 - б) ні;
 - в) так, але лише де в чому.
6. Чи використовуєте Ви різноманітні засоби для розвитку креативності здобувачів?
 - а) так;
 - б) ні;
 - в) іноді.
7. Чи зустрічаються Вам добувачі освіти з креативним потенціалом?
 - а) так;
 - б) ні;
 - в) рідко.

8. Чи потрібно розвивати креативність при здобутті кваліфікації «кравець, закрійник»?

- а) так;
- б) ні;
- в) не повністю.

9. Чи виникають складності при застосуванні різних засобів чи методик для розвитку креативності здобувача?

- а) не виникає ускладнень;
- б) постійні складності;
- в) дуже рідко.

10. Чи ефективно використовувати евристичні методи під час розвитку креативності здобувача?

- а) так;
- б) ні;
- в) дуже рідко.

11. Чи ефективно використовувати для розвитку креативності методику «вільних асоціацій»?

- а) так;
- б) ні;
- в) дуже рідко.

12. Чи виникають у здобувачів труднощі під час використання робочих зошитів ?

- а) так;
- б) ні;
- в) дуже рідко.

13. При визначенні в здобувача креативного потенціалу чи спонукаєте Ви до його розвитку?

- а) так;
- б) ні;

в) дуже рідко.

14. Чи спонукаєте Ви здобувачів до власного саморозвитку?

а) так;

б) ні;

в) дуже рідко.

15. Які засоби навчання вам більше подобаються?

а) робочі зошити;

б) книги;

в) посібники.

16. Як ви відноситеся до застосування робочих зошитів з дисципліни

«Основи композиції одягу».

а) позитивно;

б) негативно;

в) все одно.

Дякуємо за відповіді!

Завдання на визначення рівня креативності у здобувачів, за методикою Е. Торренса.

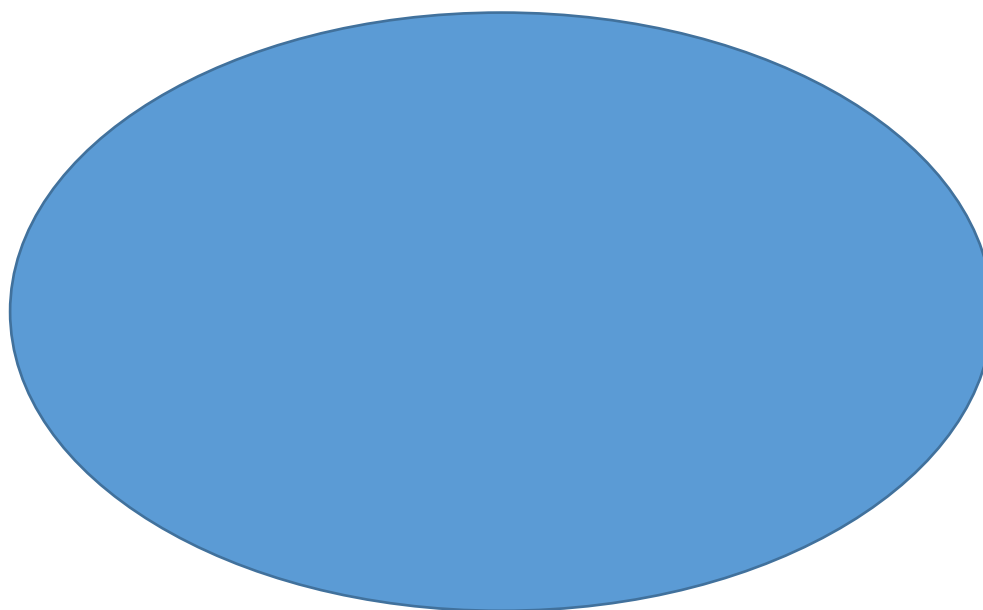
1. Ваше прізвище, ім'я _____

2. Вік _____

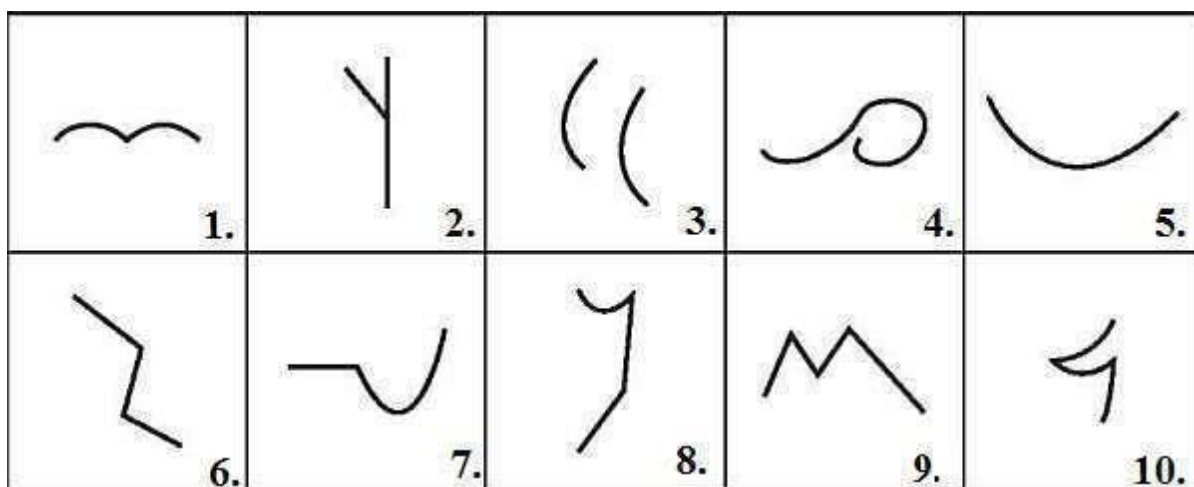
3. Ваш заклад освіти _____

4. Професія та група в якій ви навчаєтесь _____

Завдання №1. «Намалювати картинку». Намалювати картинку, при цьому в якості основи для малюнку взяти кольоровий овал, його колір ви можете обрати самостійно. Стимулююча фігура має форму яйця. Також необхідно дати назву своєму малюнку.

Завдання №2. «Завершення малюнку». на цих двох сторінках намальовані незакінчені фігури. Якщо Ви домалюєте до них додаткові лінії, отримаєте цікаві предмети або сюжетні картинки. Спробуйте вигадати картинку або історію. Доберіть цікаву назву для кожної картинки і підпишіть її.

Завдання №3. «Повторювальні лінії». Стимулюючим матеріалом є 30 пар паралельних вертикальних ліній. На основі кожної пари ліній необхідно створити будь-який (не повторюється) малюнок.

